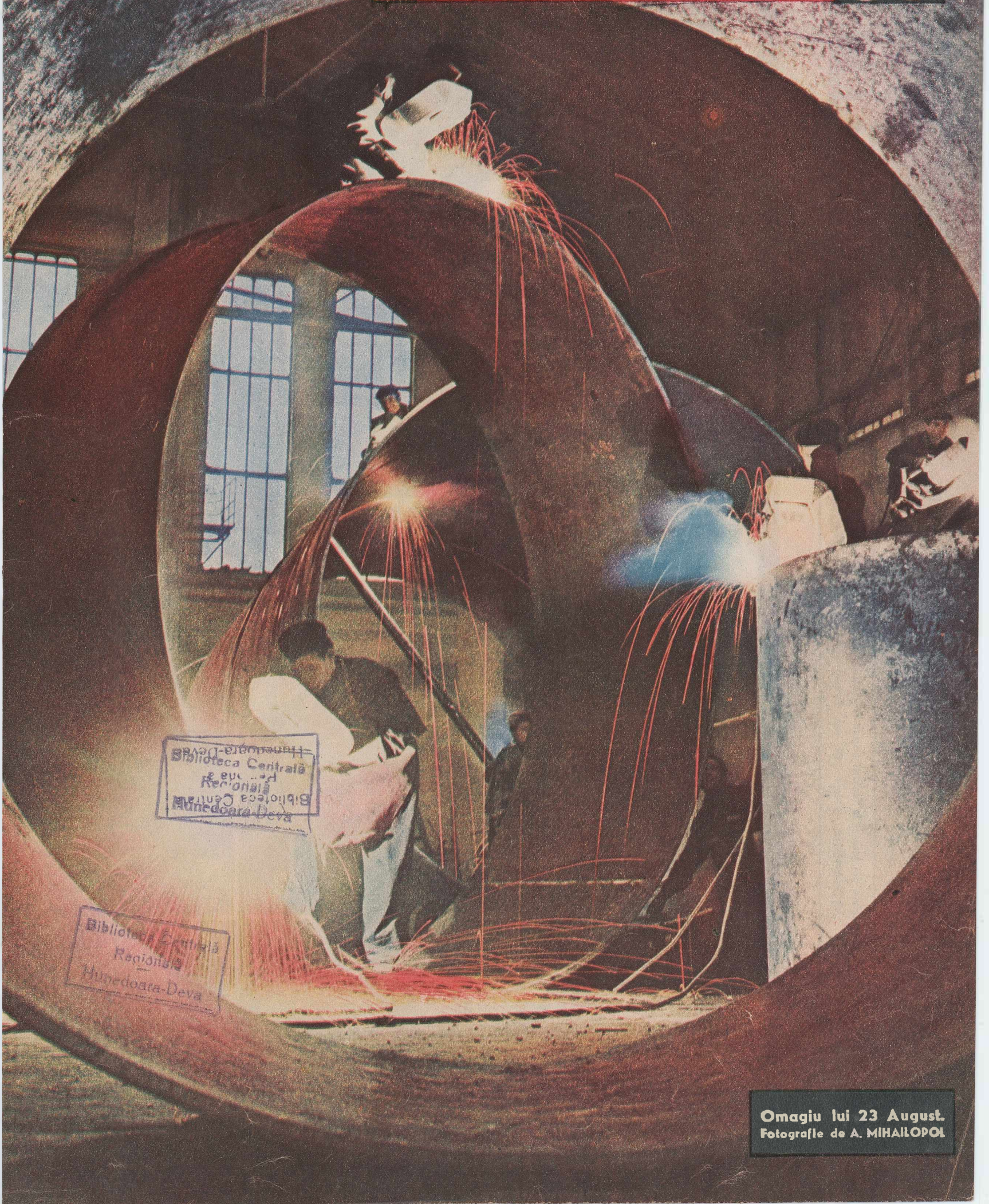

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 33 (429) — 17 august 1963

Iacăra

33

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Omagiu lui 23 August.
Fotografle de A. MIHAILOPOL

33

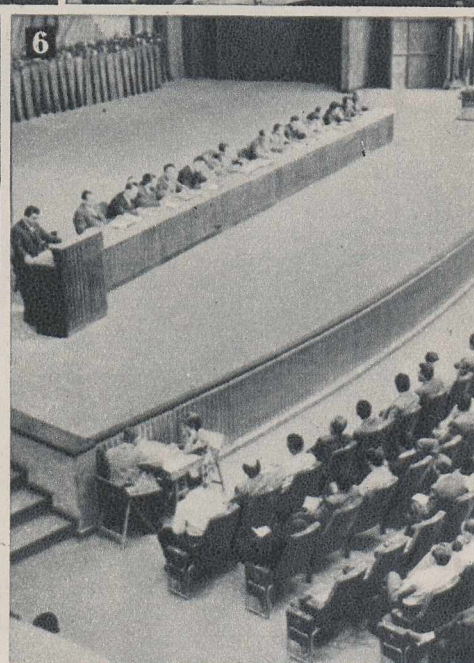
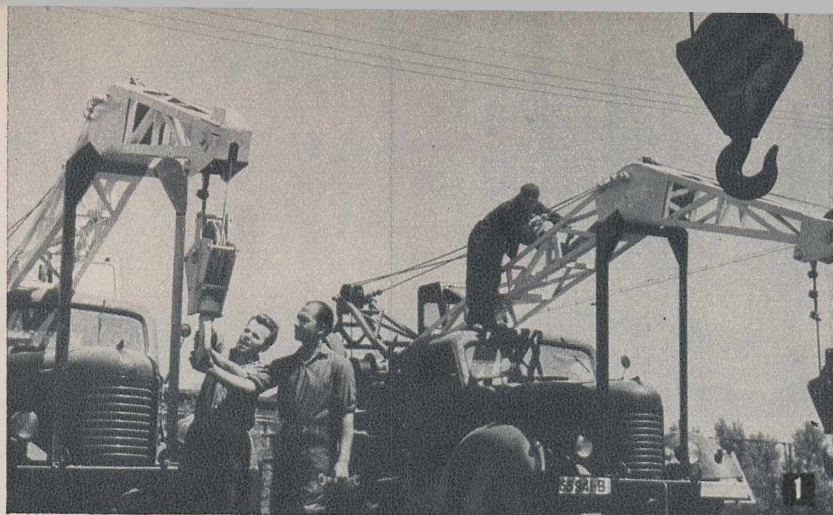
Profetari din toate țările, uniți-oal
Anul XII nr. 33 (429) — 17 august 1963

Flacăra

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, of. 33
Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la fabricile poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flăcării

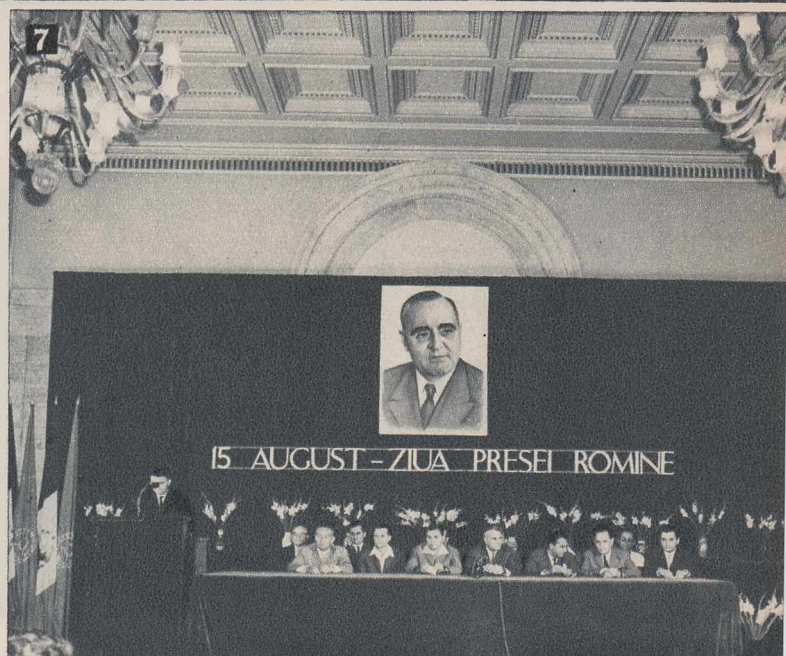

1 3 ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST toate brigăzile de producție de la Trustul de utilaj greu, stația nr. 2, care se află în întrecere, au realizat reparații de bună calitate și în timp record. În fotografia 1, repararea unui lot de automacarale la brigada nr. 1, care și-a luat angajamentul să repare o automacara peste plan. La uzinele „Grivița roșie” din București, secția prelucrării mecanice-boghiuri, s-a angajat să producă cinci boghiuri peste plan (foto 2). 32 de tone de fire peste plan va da secția de filatură a întreprinderii „Dacia” din București. Iată în fotografia 3 pe șefa de brigadă Maria Iosif, care realizează cu brigada ei zilnic 18 kg fire peste plan.

4 În întreprinderile din întreaga țară a început discutarea sarcinilor de plan pe anul 1964. Iată o imagine de la discuțiile care au avut loc, la nivelul conducerii, la uzinele „Grivița roșie” din Capitală.

5 6 În această săptămână a avut loc ședința plenară a Consiliului Superior al Agriculturii consacrată dezbaterii sarcinilor de plan pe anul 1964 și a măsurilor tehnico-organizatorice pentru buna desfășurare a lucrărilor agricole de toamnă. Două aspecte de la ședință.

7 Tradiționala Zi a presei romine a fost sărbătorită și în acest an printr-o adunare festivă ce a avut loc în sala de marmură a Casei Scintei.

Fotocronica Flacării ♦ Fotocronica

8 9 Aspecte de la semnarea de către reprezentanții R.P. Romine a Tratatului cu privire la interzicerea experiențelor cu arma nucleară în atmosferă, în Cosmos și sub apă. La Moscova, Tratatul a fost semnat de Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe (fotografia 8), la Londra de George Macovescu (fotografia 9), iar la Washington de Mircea Malița, adjunctul al ministrului Afacerilor Externe al R.P. Romine.

10 Marea grevă a marinarilor din flota comercială franceză a luat sfârșit după ce armatorii și autoritățile au satisfăcut cele mai multe dintre revendicările greviștilor. În fotografie, marinarii din Marsilia s-au întrunit pentru a-și exprima unitatea de luptă.

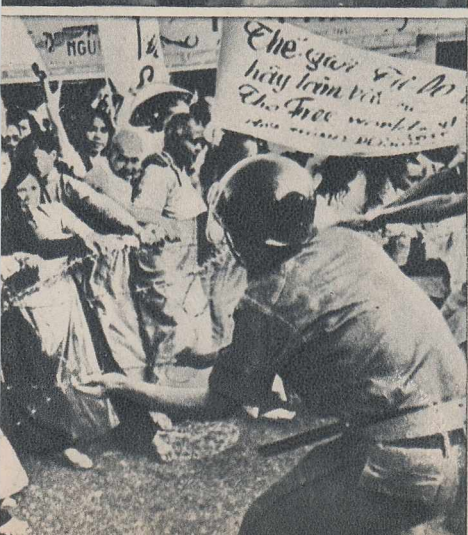
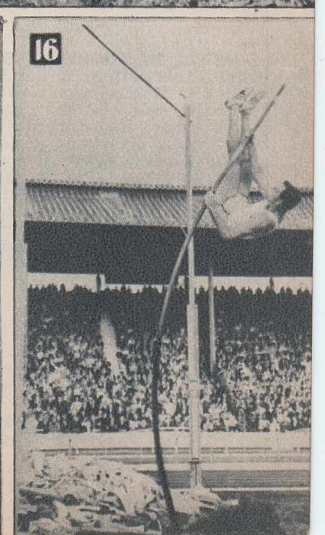
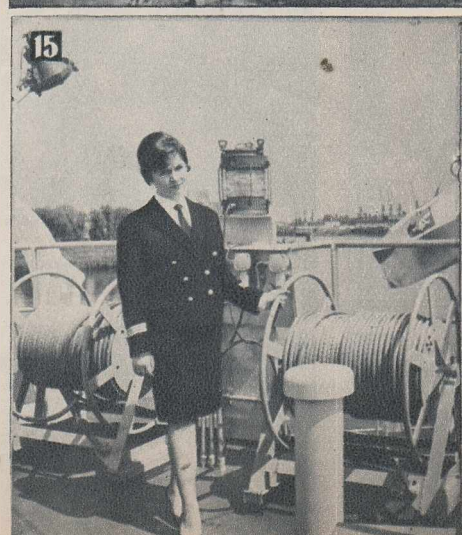
11 La 17 august, Republica Indonezia sărbătorește cea de-a 18-a aniversare a proclamării independenței. În fotografie, unul din importante obiective în curs de realizare — o șosea de 600 km care se construiește prin jungla din Kalimantan.

12 13 Un senzațional atac gangsteresc a avut loc recent pe linia ferată Glasgow-Londra. Circa 30 bandiți mascați și înarmați au invadat un tren postal. Decuplind de restul trenului locomotiva și două vagoane, au obligat pe mecanic și pe ajutorul său să tragă pe o linie laterală. Ei au furat saci cu bancnote și diamante în valoare de peste 1 milion lire sterline. Inscriptiile din fotografia 12 indică: locul unde a fost atacat trenul (sus) și trenul ieșit, tras în stația Cheddington (jos). În fotografia 13: unul din cele două vagoane, după ce a fost golit de bandiți.

14 Saigon. Numeroși demonstranți încearcă să înlăture unul din barajele de sîrmă ghimpată pe care autoritățile diemistice le-au ridicat pentru a împiedica manifestațiile antiguvernamentale.

15 Oficiul Marinei din Szczecin a dat o nouă promoție de ofițeri pentru marina comercială poloneză. Printre proaspelții ofițeri se află și câteva femei.

16 Atletul american John Pannel a stabilit un nou record mondial la săritura cu prăjina (de sticlă): 5.13 m, în timpul meciului de atletism S.U.A. — Anglia, desfășurat la Londra.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 18 AUGUST 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar—filmul „Povestea micului soldat”; în vizită la parcul zoologic Băneasa (II); Telegazeta plonierilor; Poșta copiilor 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Verile de altădată—pagini de satiră și umor ale scriitorilor noștri clasici. În distribuție: Grigore Vasiliu-Birlic, Alexandru Giugaru, artiști ai poporului, Ninetta Gusti, artistă emerită, Tamara Buciuceanu-Botez, Adela Mărculescu, Constantin Stănescu, Traian Dănceanu, Horia Căciulescu, Cornel Vulpe 19.45: Cântă orchestra „Plaiurile Bistriței” a Filarmonicii de stat din Bacău 20.25: Recital muzical-coregrafic cu Nelli Skolnikova, Valeri Klimov, Gingsburg, M. Tihomirnova și K. Molodțov. În jurul orei 21.00: Transmișunea reprizei a 2-a a întâlnirii de fotbal Steaua-Rapid 21.45: Cântă Bărbel Wacholz și Arnim Kämpf. În încheiere: Buletin de știri, sport.

LUNI 19 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Transmișune de la întreprinderea textilă „Tudor Vladimirescu” 19.35: „Emisiunea „În jurul focului de tabără” 20.10: Ce citim în concediu?—un reportaj filmat în stațiunile de odihnă din munți 20.25: Baletе celebre interpretate de balerini celebri 21.15: Recitalul violonistului Ștefan Ruha 21.40: Telesport. În încheiere: Buletin de știri.

MĂRȚI 20 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Colecții și impresii de vacanță—emisiune pentru pionieri și școlari 19.35: În țara aurului verde—reportaj despre muncitorii forestieri din regiunea Suceava 19.50: Vicleniile lui Scapin de Molière—transmișune de la Teatrul Național „I. L. Caragiale”. În pauză: Șah. În încheiere: Buletin de știri.

JOI 22 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Excursie pionierescă în Moldova 19.30: Din creația cercurilor literare din Capitală 19.40: Imagini contemporane 20.00: Filmul „Valurile Dunării” 21.30: Formații participante la cel de-al VII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori. În încheiere: Buletin de știri.

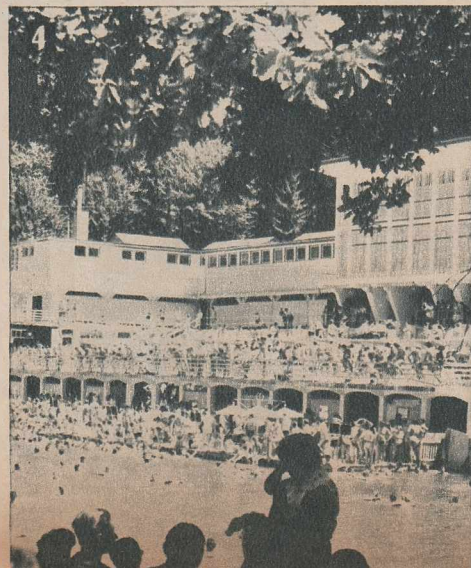
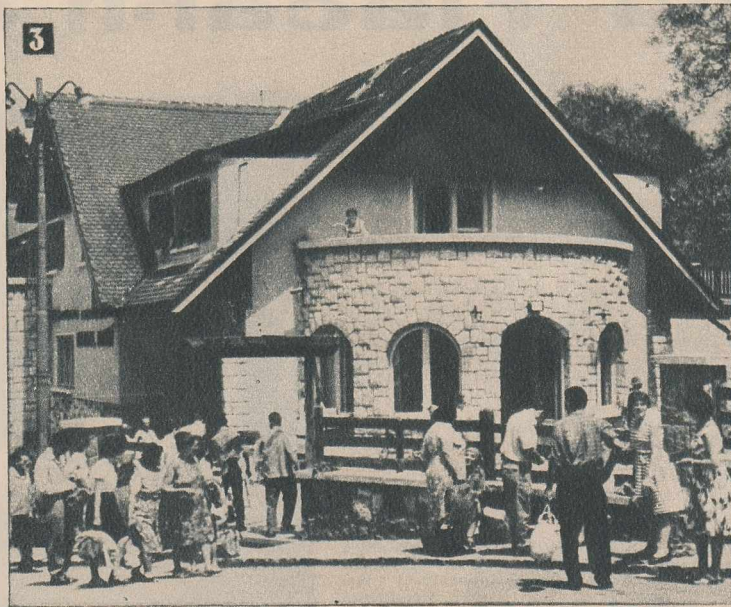
VINERI 23 AUGUST 8.00: TRANSMISIUNE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ, CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST 19.00: „23 August”—montaj de versuri 19.20: Cîntece și jocuri de pe întreg cuprinsul țării 20.05: Imagini din patria noastră 20.35: Pe o estradă din Capitală 21.00: Reportaj filmat de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală, cu prilejul zilei de 23 August 21.15: Emisiunea „O seară de vară”. În încheiere: Buletin de știri.

SÎMBĂȚĂ 24 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.25: Pentru copii: Echipajul Val-Vîrtej în vizită pe litoral 19.50: Muzică ușoară instrumentală în interpretarea formației conduse de Jean Ionescu 20.20: Filme românești de desen animat: „Meta-morfoze”, „Hoța de la circ”, „Petrolache Făt-Frumos”, „Homo Sapiens” și „Made in Africa” 21.10: Cîntecele Bucureștilor—montaj muzical-literar. În încheiere: Buletin de știri.

În paginile 21-23:
Programul de radio

Fotocronica Flacăării

1 Pregătirile pentru strîngerea și depozitarea recoltei de porumb se află în toată țara pe primul plan al preocupărilor oamenilor muncii din agricultură. În fotografie, colectiviștii din comuna Ileana, raionul Lehliu, construiesc un pătură trainic pe suport de beton cu o capacitate de 40 de vagoane.

2 În timp ce pe ogoare continuă lucrările agricole, colectiviștii din Ghimbav, reg. Brașov, care acordă multă atenție dezvoltării sectorului zootehnic construiesc un nou grajd pentru vite.

3 Cabana „Dîmbul Morii”, reg. Brașov, punct de trecere pentru turiștii care urcă pe muntele Piatra Mare, cunoaște în zilele de vară o mare afluență.

4 După cum se vede din fotografie stațiunea Sovata se bucură și în acest an de mulți vizitatori.

5 Alt aspect de vară caracteristic vremurilor noastre: studenții al Institutului politehnic în practică la uzina „Vulcan”.

6 A început vînzarea uniformelor pentru noul an școlar. Imagine de la „Magazinul copiilor” din București.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR

Numărul următor al revistei noastre, închinat zilei de 23 August, va apare în toată țara în ziua de joi, 22 august 1963.

În port, printre vapoare

Citiți reportajul
în paginile 6,7,8

În port, printre vapoare

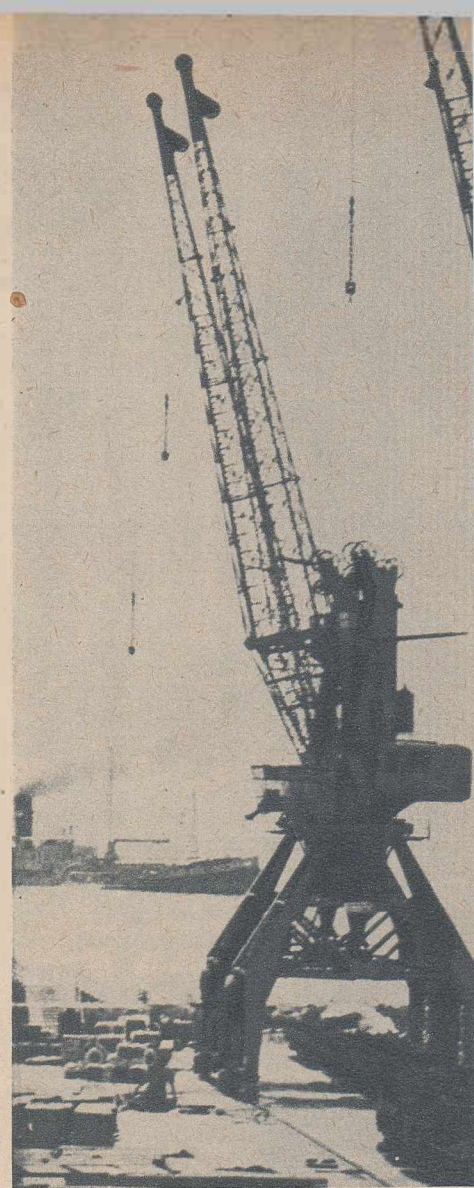
Uriașii de oțel și fontă
își înalță brațele spre
cer: sînt noile macarale
de la dana „zero”.

Constanța. Dintre ambarcațiunile acostate în port una atrage atenția în mod deosebit. Ambarcațiunea respectivă — turtită ca o insulă plutitoare — poartă pe ea o schelărie metalică înălțată spre cer. În ciuda siluetei ei masive, această „insulă plutitoare” se mișcă cu suplețea unui iaht printre cargourile, pacheboturile sau petrolierele care vin și pleacă din port. Se numește „Gigant”, iar numele acesta, trecut în registrele portuare și scris cu litere mari pe bordajul ambarcațiunii, este desigur justificat: ea poartă, la bordul ei, cea mai nouă și mai modernă macara, un uriaș construit din oțel și fontă, care dintr-o singură mișcare poate ridica și ține între cer și apă 100 de tone. Adică, greutatea corespunzătoare unei garnituri de tren alcătuită din zece vagoane. Macaraua plutitoare despre care este vorba, s-ar putea foarte bine plimba pe valuri pur-

tind agățată, ca pe un medalion, o locomotivă de mare tracțiune.

Recent, pe cînd autorul acestor rînduri se afla în documentare, „Gigant” și-a dovedit pentru prima dată puterea: a dus de ici-colo zece de colete mari, a scos din fundul mării epava unui vas scufundat, a dat asistență la montarea unor macarale de chei, a schimbat unele utilaje ale petrolierului „Prietenia” și a efectuat alte asemenea operații, toate numai în 183 ore efectiv lucrate. Cu acestea, „Gigant” și-a trecut examenul cu brio. Iar șapte marinari-mecanizatori de pe macaraua plutitoare au fost felicitați.

Dar „Gigant” mai are și un frate: „Titan” (ridică numai... 50.000 kg) și o soră: „Agigea” (15.000 kg). Mai are... nepoți: peste 60, înșirați ca o salbă pe cheiurile portului, împungînd cu turlele lor cerul de azur ce se oglindește în apele străvechiului Pont Euxin.

De pe vas direct în magazie.

Toți la un loc alcătuiesc o parte din zestrea de azi a primului nostru port maritim.

VĂ AMINTIȚI?

Cu 19 ani înainte de apariția acestor rînduri, adică în 1944, portul Constanța era mecanizat doar într-o proporție de 5%. Mijloacele principale de pînă atunci pentru descărcarea și încărcarea mărfurilor erau umărul și spinarea muncitorului. Sacii, baloturile, cheresteaua, lăzile cu fructe erau purtate — de pe vapor pe țărnam sau invers — în cîrcă, sub înjurăturile stimulative ale vătafului. Docherii mai vîrstnici nu le-au uitat. Zilele trecute, o brigadă de artiști amatori — docheri și marinari — au prezentat un spectacol sugestiv: pe un fond muzical, formația artistică a redat plastic trecutul și prezentul portului. Erau în sală muncitori portuari și de la șantierul naval. Un activist sindical — prezent alături de noi în sală — făcea o remarcă: trei sferturi din spectatori de față cunosc trecutul numai din auzite.

Erau acolo oameni tineri care abia se născuseră în vremea cînd munca în port mai era soră cu robia, cînd portul era un paradis al marilor capitaliști—importatori, exportatori, armatori — dar și al escrocilor, al contrabandiștilor, al traficantilor de stupefiante, al diversilor samsari, agenți de navigație cu îndeletniciri dubioase, al tuturor afaceriștilor mari și mărunți.

O POVESTE ȘI MAI VECHĂ

Acum patru ani, primul nostru port maritim a împlinit jumătate de secol de existență

Seara în port se cîntă la
lumina lunii.

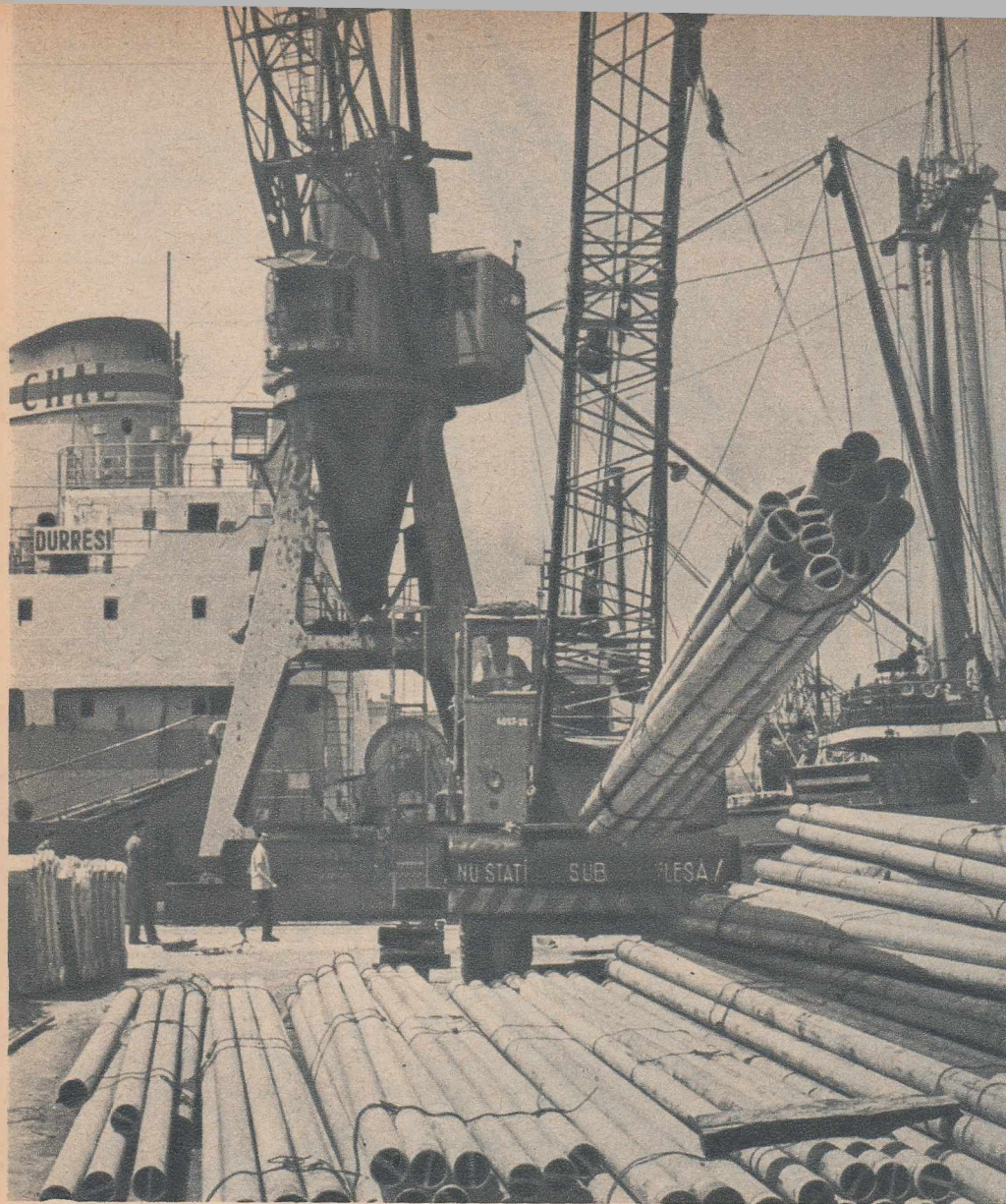
modernă — ca să zicem așa — întrucît Constanța de azi avea locuri de acostare și cu 2500 de ani în urmă, pe vremea corăbierilor greci veniți aici din Milet și mai târziu, pe vremea romanilor. La sfîrșitul stăpînirii bizantine în Dobrogea, au existat aici — construite de genovezi — un chei, magazii de cereale și un far (renovat, se află și azi pe faleză, în fața cazinoului); iar pe timpul stăpînirii turcești, către sfîrșitul secolului al XIX-lea, sultanul Medgid a hotărît construirea unui port pentru exportul cerealelor, lemnului și vitelor din Dobrogea. Lucrarea fusese concesionată unei societăți engleze.

La sfîrșitul secolului trecut a început construirea portului de azi. Lucrarea n-a atins nivelul marilor porturi ale lumii și, de altfel, a lîncezit multă vreme din pricină că antreprenorul, francezul Hallier, a intrat în conflict cu statul român, care îi reziliase contractul în scopul construirii portului în regie.

Afacerea a provocat la București un proces rămas de pomină. Francezul a cerut o despăgubire de aproape 18 milioane lei, care ar fi echivalat, spunea el, cu contravaloarea cîștigului ce-l putea realiza, inclusiv daunele cauzate reputației sale lezate. Statul nu-i oferea mai mult de 3 milioane. Hallier a fost susținut la acest proces de faimosul avocat parizian Raymond Poincaré, mai târziu președinte al Republicii Franceze. Procesul a ridicat în picioare Capitala, a provocat campanii de presă, întruniri, manifestații de stradă soldate cu capete sparte. Pînă la

(Continuare în pag. 8)

**Țevile grele par în „mină”
macaralei foarte ușoare.**

foarte multe ori, nici după apusul soarelui, la lumina reflectoarelor sau a neonului. Vapoarele vin, acostează, descarcă, încarcă și pleacă într-un tempo viu. Ca în toate marile porturi ale lumii. Un cargou japonez, „Manila-Maru”, ia locul unui panamez, „Camelo”. „Sergio Loghi”, sub pavilion italian, acostează lângă vasul brazilian „Loid Nicaragua”, vasul turc „Mustafa” lângă cargoul englez „Patricia” sau lângă „Lagos Erie”, liberian. Acostează la chei vase mari sovietice, germane sau grecești, nave din toată lumea. Bineînțeles, e prezentă masiv flota noastră comercială, nicicând atât de bogată în vase.

Ce oglindește toată această activitate? Intensificarea legăturilor noastre comerciale internaționale și încă ceva: posibilitățile tehnice create în ultimii ani aici. Porturile au un indice specific — viteza de operare. Aceasta se traduce prin operativitatea în încărcarea și descărcarea navelor. Aici, la Constanța, viteza de operare a crescut în anul trecut cu 21 la sută. S-a lucrat mult cu mijloace mecanizate dar și cu suflot. Mecanicul Nicolae Pantelie a devenit unul din fruntașii portului, grație faptului că a manipulat cu macaraua sa nu 14,8 tone-oră mărfuri, cât era prevăzut, ci 26,8 tone-oră; același lucru l-au făcut și mecanicul Marin Pascu și Iuliana Haralache.

PORTUL DE MÎINE

Constanța va deveni în scurtă vreme un port care, din punct de vedere tehnic, va fi înzestrat la nivel mondial. Vor fi date în folosință noi linii de cale ferată, șosele, cheiuri, noi magazii încăpătoare, platforme etc. Aceasta însă nu e singura noutate. Construirea noului port are în vedere, desigur, folosirea utilajului ultramodern, astfel ca într-o perioadă scurtă Constanța să devină și un port de mare capacitate. Va fi de câteva ori mai mare pentru a putea găzdui cât mai multe vase în același timp. Va fi mult mai adânc, pentru ca acostarea la chei a vapoarelor de tonaj mare să nu mai constituie o problemă. Într-un cuvânt, un port modern, care pe lângă exportul și importul de mărfuri să asigure un volum însemnat de transporturi în tranzit pentru mărfurile altor țări. Un port conceput, proiectat și desigur executat de ingineri și specialiști români.

F. URSEANU

Fotografii de A. MIHAILOPOL

urmă, antreprenorul francez a reușit să smulgă statului 6.200.000 lei.

Dar toate acestea s-au petrecut în anul 1900.

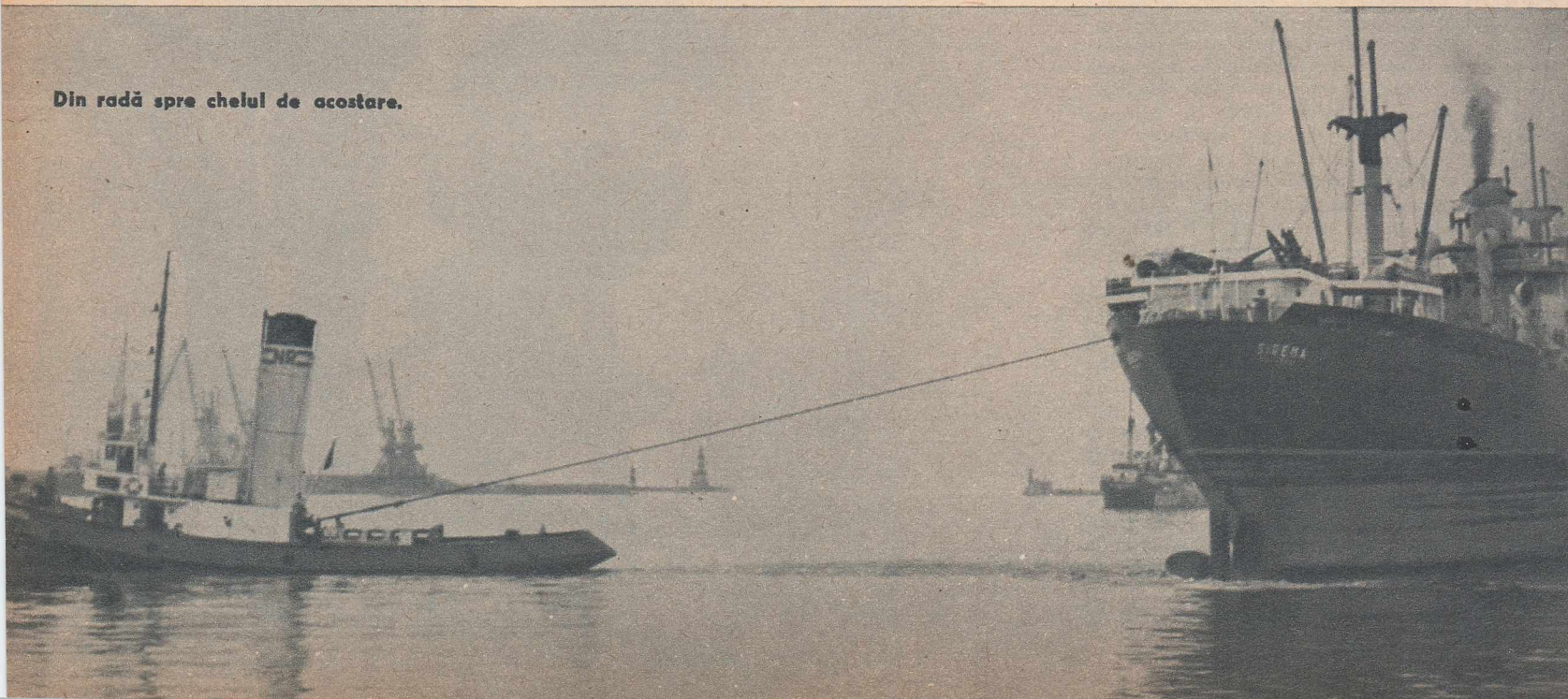
PORTUL DE AZI

O apă sare de manivelă, sus în nacela de sticlă a macaralei — una din cele 70 câte sînt azi — și brațul unui robot metalic mută în câteva secunde un tractor sau o instalație de foraj de pe țârm pe vas. Sacii cu orez — de pildă — sosiți de undeva din Orient,

sînt scoși din cala vaporului, plimbați prin aer și mutați pe chei, de unde sînt preluați de autostivuitoarele care au înlocuit total spinarea și umerii omului. Iată deci numai câteva din mijloacele tehnicii moderne de manipulare a mărfurilor în port, care au făcut ca munca, pe vremuri în întregime manuală, să fie astăzi în cea mai mare măsură mecanizată.

În mod obișnuit, portul se trezește la viață în zori. Teoretic. Fiindcă în realitate el nu adoarme cu totul niciodată. Activitatea de pe cheiurile Constanței nu conținește, de

Din rădă spre cheiul de acostare.

AFGANISTAN

Kabul — capitala
Afganistanului.

CU ȘI FĂRĂ „CEADRA”

**Însemnări
dintr-o
călătorie**

”C

eadraua” — acest lung voal care formează în mod meșteșugit sute de cute și acoperă fața ca o plasă densă — a fost purtat secole de-a rîndul și mai este

încă purtat de femeile afgane ca un simbol al lipsei celor mai elementare drepturi. Încercarea de a înlătura ceadraua a constituit una din cauzele războiului civil din 1929, care a pecetluit soarta regelui Amanullah, un mare reformator: el a fost silit să părăsească țara și să emigreze în Europa. În vara anului 1959 s-a făcut o nouă încercare: premierul de atunci al Afganistanului a anunțat că, începînd de

la sărbătorile Istiklal, toate femeile sînt libere să-și scoată ceadraua, guvernul garantîndu-le siguranța personală. Primele au dat exemplu soțiile înalților demnitari, care au apărut cu fața descoperită. În ciuda protestelor vehemente ale preoților, autoritățile s-au dovedit de data aceasta mai puternice și măsura anunțată a rămas în vigoare. Preoții din Kandahar, localitate situată în apropierea frontierei de sud a țării, au încercat după cîteva luni de la publicarea acestei hotărîri a guvernului, să apere cu forța tradițiile înapoiate. Ei au

(Continuare în pag. 10)

provocat o revoltă care a fost însă în scurt timp lichidată cu ajutorul armatei. Tancurile au apărat drepturile femeilor...

KANDAHAR — UN ORAȘ DIN ARGILĂ ȘI PIATRĂ

Am sosit la Kandahar pe calea aerului. Cîțiva americani și europeni care veniseră cu mine din Kabul, în același avion, s-au urcat grăbiți în automobilele care îi așteptau pe aeroport dispărînd îndată într-un nor roșu de praf pe drumul ce duce spre oraș. Se întuneca și aerul era rece; munții care înconjoară valea în mijlocul căreia se găsește aeroportul s-au pierdut în zare. Deodată și-a făcut apariția un autobuz albastru al societății de aviație. Autobuzul a fost luat cu asalt de o mulțime gălăgioasă. Pe bănci, pe locurile de trecere și pe platformă au fost încărcate diferite cutii, lăzi, saci și țevi. Din toate părțile se auzeau strigăte în limba persană și „pashtu“ vorbită în sud. În cele din urmă am pornit în direcția orașului, a cărui existență apropiată nu mi-am putut-o închipui, din cauza liniștii depline ce domnea pe aeroport.

După numai o jumătate de oră de drum am zărit un oraș curios, care parcă apăruse din ceață: jumătate era construit din argilă, jumătate din piatră. În aer plutea mirosul focurilor aprinse în curțile caselor de lut.

Hotelul în care am locuit, singurul din Kandahar de altfel, era situat la marginea orașului, pe o alee largă, acoperită cu pietriș. De ambele părți ale străzii se aflau grădini în spatele cărora se ascundeau mici palate construite în ultimul timp. Cele mai multe fiind clădite din piatră, bogătașii din Kandahar le consideră un adevărat lux, deși după cîțiva ani se îmbolnăvesc în ele de reumatism.

La Kandahar se află și un spital pentru bărbați (în Afganistan se menține încă peste tot separarea sexelor — în spitale ca și în școli, cinematografe, autobuze), unde lucrează un medic pentru care aveam o scrisoare de recomandare din Kabul.

Deși condițiile de asistență medicală în acest spital sînt încă modeste, este îmbucurătoare însăși existența lui, ca și faptul că el a devenit ținta „pelerinajului“ a mii de locuitori din oraș și împrejurimi. Pe coridoarele spitalului am văzut bărbați veniți din regiunile muntoase și din satele situate departe, în deșertul lipsit de apă, aproape izolate de restul țării.

Oamenii îi opreau pe medici, își încruciau mîinile pe piept, se înclinau adînc în semn de respect și le cereau sfaturi. Medicii răspundeau în mod concis, iar oamenii îi ascultau cu un aer de parcă li s-ar fi citit din coran...

DE LA 2 LA 100 PACIENTE ZILNIC

Amabili, medicii s-au declarat gata să-mi arate și spitalul pentru femei. Această instituție se găsește într-un cartier vechi, cu

străzi înguste, cu case de lut și ziduri înalte — formînd un fel de labirint. Spitalul pentru femei din Kandahar este unul din cele trei spitale de acest fel înființate în afara capitalei. El a fost construit în anul 1937. În curte am văzut cîteva femei stînd lîngă zid, la o fereastră. Un medic mi-a spus: „acum doi ani nu veneau aici decît cel mult 2-3 femei pe zi. Acum spitalul este vizitat în medie de 100 femei zilnic.“

Am trecut în a doua curte a spitalului, înconjurată de 4 ziduri. Apoi am vizitat cîteva mici saloane unde, în paturi, se aflau aproape numai femei în vîrstă. Mi s-a explicat că bărbații adepți ai Islamului interzic soțiilor lor să se ducă la spital, unde sînt obligate să-și arate medicilor-băr-

bați fața și corpul. Numai soțul, tatăl, fratele sau fiul au dreptul să vadă fața femeii — aceasta este legea sfîntă a musulmanilor din Kandahar. Obiceiurile musulmane permit doar femeilor bătrîne să iasă pe stradă fără voaluri pe față.

Am vizitat în tăcere clădirea spitalului unde tinerele surori medicale au fața neacoperită. Aceste fete simpatice și frumoase nu s-au născut la Kandahar, ci vin din Kabul, unde au absolvit o școală de infirmiere. Deși la prima vedere munca lor pare neînsemnată, ele aparțin totuși numărului mereu crescînd al celor care luptă pentru egalitatea în drepturi a femeilor. Această luptă este grea și cere uneori chiar sacrificii, unele dintre aceste surori din Kandahar, de pildă, fiind ex-

puse diferitelor șicane de către fanaticii religioși care-i îndeamnă pe bărbați să nu le ia în căsătorie deoarece umblă în spital cu fața neacoperită și sînt permanent în contact cu medicii — „bărbați străini“.

MORAVURILE VECHI VOR DISPARE

A doua zi dimineața am părăsit Kandaharul. Primii pietoni întîlniți în drumul de la hotel la aeroport stăteau îngenunchiați lîngă ziduri și se înclinau pînă la pămînt, rugîndu-se lui Alah. În apropierea birourilor societății de transporturi aeriene am văzut clădirea modernă din piatră unde se va deschide în curînd un nou spital pentru femei. Este deci încă un pas înainte. Desigur că lucrurile nu vor merge atît de

ușor, moravurile impuse prin tradiție vor mai dăinui cîtăva vreme, dar viața se schimbă treptat și numărul femeilor, care nu se vor mai teme de bărbații lor și vor veni la spital, va crește încetul cu încetul.

Mi-am luat locul în avion, motoarele au pornit și pasărea metalică s-a desprins de pămînt, îndreptîndu-se spre nord. În urma mea a rămas Kandaharul, iar în față se afla Kabulul, capitala țării, care de mulți ani urmărește cu perseverență aplicarea programului de reforme sociale. Cei care promovează progresul — fie că e vorba de surorile medicale din Kandahar sau de autoritățile de la Kabul — vor impune soarta viitoare a femeilor din Afganistan și nicidecum fanaticii religioși.

Andrzej BINKOWSKI
ziarist polonez

1 Generația ei nu va mai cunoaște ceadraua.

2 La Kandahar.

3 Nu numai ceadraua constituie un semn al trecutului...

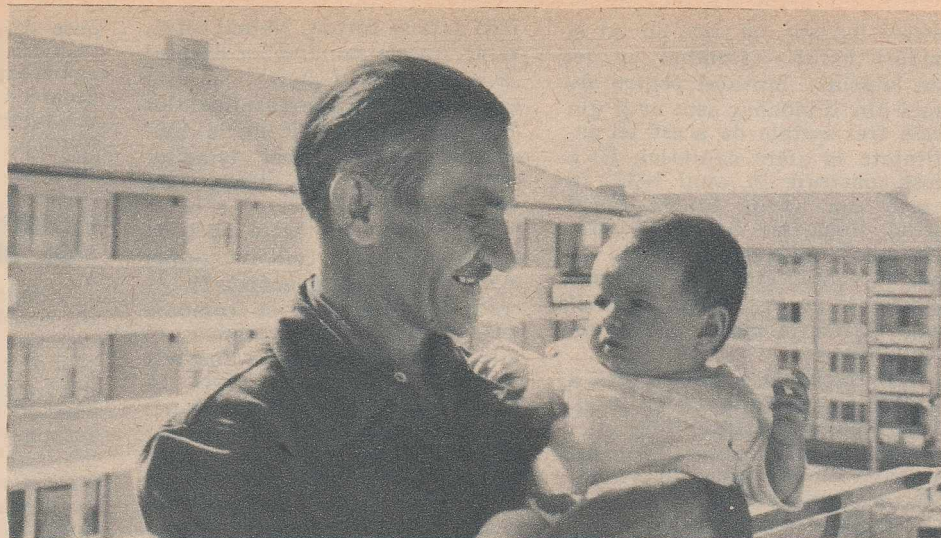
4 În bazar...

5 Această bucătărie în aer liber face parte din pitorescul Kandaharului.

Priviți-l cât de firesc se integrează în cartierul cu blocuri noi.

Fochistul Nicolae Anastaslu și Daniela, nepoțica lui, cea mai fină cetățeană de pe strada Presei.

Pe o stră

Strada Presei. Nu știu dacă ați auzit de existența unei străzi cu acest nume. De altfel nici locatarii ei nu s-au obișnuit încă cu această denumire, așa că în acte sau scrisori ei trec numai cartierul — Pajura — și numărul blocului.

Strada Presei. Vă gândiți, poate, la originea denumirii! Vă asigurăm că locatarii blocurilor de aci nu au nici o legătură cu presa, în afară de faptul că sînt oarecum vecinii Combinatului poligrafic „Casa Științei”.

Dar un nume trebuia să i se dea străzii. Și de unde atîtea nume? Pe compozitori i-a „monopolizat” cartierul nou din Floreasca; poeții, oamenii de știință, eroii clasei muncitoare și-au dăruit cu generozitate numele nenumăratelor străzi noi, așa că nu-s de loc de invidiat cei care au sarcina să stabilească numele noilor străzi. Deci, strada Presei.

Avioanele care decolează de pe aeroportul Băneasa trec totdeauna pe aci. Privită de la înălțimea zborului de avion, imaginea cartierului Pajura, a străzii Presei, oferă prilej de admirație pasagerului. În fiecare lună, fără exagerare, călătorii și piloții avioanelor puteau să vadă alte imagini. O metamorfoză continuă. S-au schimbat mereu culorile, dimensiunile. Cît de impresionați ar fi fost pasagerii sau piloții dacă ar fi văzut toate acestea nu de la înălțimea zborului, ci de jos, unde fremăta munca.

L-ar fi putut vedea, de pildă, pe bătrînelul în vîrstă de peste optzeci de ani, care, sosit aci în februarie 1961, l-a întrebat pe fiul său, aproape plîngînd: „Unde m-ai adus?”... Pe atunci aci erau schele, noroi mult, stive de scînduri, cărămizi. Ca pe orice șantier.

„La bloc nou, tată” — i-a răspuns fiul cu un zîmbet larg. Cînd a intrat în apartamentul cochet și a văzut camerele luminoase, fa-

ianța din baie, terasa largă, bucătăria cu pereții în ulei, cămara rece pentru alimente — bătrînelul s-a mai potolit, a început chiar să zîmbească, și de a doua zi... s-a obișnuit. Ba, după puțină vreme, a început să aibă pretenții. Bombănea mereu. De ce nu se face mai repede trotuar asfaltat? Ce-i pasă lui că mai durează lucrările pe șantier? El vrea asfalt! Se plîngea că trebuie să se deplaseze pînă la Bucureștii Noi pentru cumpărături. Dacă l-a adus aici, de ce nu i-a asigurat statul și magazine? Și, în sfîrșit, de ce să se ducă nepoței la școală tocmai în strada Surorilor, cînd aici tot s-a început lucrul la clădirea școlii. De ce nu s-au grăbit constructorii?

— Domol, tată — îi spunea fiul zîmbind — o să le vină rîndul la toate.

Acum bătrînelul este și nu este mulțumit. Deschide ușa de la casă și — la figurat vorbind — intră în alimentara modernă cu autoservire, în centrul de piine, în cel cu

Strada Presei... De ce n-o fi fost botezată strada Florilor?

carne sau cu sifoane. Are și frizerie aci, oficiu poștal, aprozar și policlinică. Totul luminat cu neon. Totul curat, frumos, plăcut. Peste drum — școala de 11 ani. Toate acestea îl mulțumesc.

Dar mai are omul un necaz. De ce nu i se aduce autobuzul 34 pînă în Pajura? Cînd se va rezolva și problema autobuzului, o să găsească bătrînelul alte lucruri pe care le vrea altfel, n-aveți nici o grijă!

Seară. Sîntem în fața blocului 18. Facem cunoștință cu Nicolae Anastasiu. A fost fochist de locomotivă, iar acum supraveghează cazanele caloriferelor de la Grîvița roșie. L-am găsit săpînd niște răsaduri pentru flori.

— La ora asta muncă voluntară? — îl întreabă un vecin.

— Nu-i muncă voluntară — i-a răspuns Anastasiu, zîmbind. E pur și simplu gospodărie. Nu e casa mea?

Așa gîndesc cei mai mulți locatari. Și pe Virgil Ionescu de la etajul I, și pe Natalia Gheorghiu de la același etaj îi vezi deseori, în afara orelor de muncă, participînd alături de alții la înfrumusețarea blocului, a străzii, cartierului, la amenajarea spațiilor verzi. E casa lor doar! Asta se vede și din aspectul scărilor. La intrare, ca și pe pervazurile ferestrelor de la fiecare etaj sînt puse, pe milieuri albe, ghivece cu flori. Pe pereți, numeroase ilustrații frumos înrămate. Par-

ă nouă

tea din bloc folosită în comun arată la fel de frumos ca și interioarele locuințelor.

Deasupra multor blocuri s-au înălțat antenele televizoarelor. Cu toate acestea la cinematografele „Înfrățirea între popoare” și „1 Mai”, ca și la casa de cultură a tineretului „Vasile Roaită” poți întîlni destul de des grupuri de cetățeni din strada Presei, veniți să vizioneze în comun un spectacol sau să participe la o manifestare culturală.

Cei mai tineri și poate cei mai mulți locatari din strada Presei sînt copiii. Unii sînt mai liniștiți, alții mai zvăpăiați. Copiii Octavian și Pușa, ambii de-o șchioapă, au spart un geam de la intrarea în blocul 18 (bineînțeles, din greșală); alții au găsit că cel mai frumos joc îl constituie trecerea prin spărtură. Copiii! Cei mai proaspeți locatari ai blocului sînt mai tineri chiar decît blocul. Ionela, fiica muncitorului Gheorghe Muzoc, a văzut lumina zilei aici, în septembrie 1961. Mai tinără ca ea este Daniela, fiica Floricăi Lăpușan, studentă la farmacie, și nepoată a fochistului Nicolae Anastasiu. Deocamdată proaspeții locatari sînt mai cumiști ca ceilalți copii, dar nu se știe cum vor evolua.

La început, cînd s-au mutat aici, îi preocupau avioanele care decolau de la Băneasa. Acum s-au obișnuit cu ele. Au alte preocupări. La loc de frunte, joaca. În jurul orei 19 însă dispar cu toții: au întîlnire cu Așchiuță.

În strada Presei sînt și „microbiști” ai balonului rotund, rapidiști incorrigibili ca Ion Badea și Constantin Băican. Poate să tune și să fulgere, fără prezența lor arbitru nu fluieră începerea meciului.

Aflînd că scriu despre strada Presei, numeroși locatari m-au rugat să nu omit activitatea comisiei de femei, a cercurilor de citit, a comitetului de bloc (unul din cele mai bune din raion) etc. etc. etc.

Adevărat. Fiecare activitate de pe această stradă ar merita să fie menționată. Dar imaginile fotografice își revendică și ele dreptul la spațiul din paginile de față. Drept care, dăm cuvîntul fotografiilor.

Sandu MANEA
Fotografii de Elena GHERA

actualități cinematografice

DOUĂ DEBUTURI

Chaplin și-a dat consimțământul: fiica sa mai mare va păși pe urmele tatălui și fraților săi, Sydney și Michael, debutând pe ecran. Geraldine, care urmează actualmente studiile de dans în capitala Angliei, și-a făcut de altfel mai de mult debutul pe scenă, în spectacolul dat de școala de balet de pe lângă teatrul londonez de operă Covent Garden.

Primii pași ai Geraldinei Chaplin pe platoul de filmare sînt călăuziți de o regizoare, debutantă și ea. Cunoscuta actriță de origine americană Betsy Blair a hotărît să treacă de partea cealaltă a aparatului de luat vederi, pentru a realiza filmul „O plimbare cu dragoste și moarte”, după romanul cu același titlu de Hans Königsberg. Evocînd o poveste de dragoste ce se desfășoară pe vremea războiului de o sută de ani, filmul lui Betsy Blair are puternice accente antirăzboinice.

In fotografie: Geraldine Chaplin.

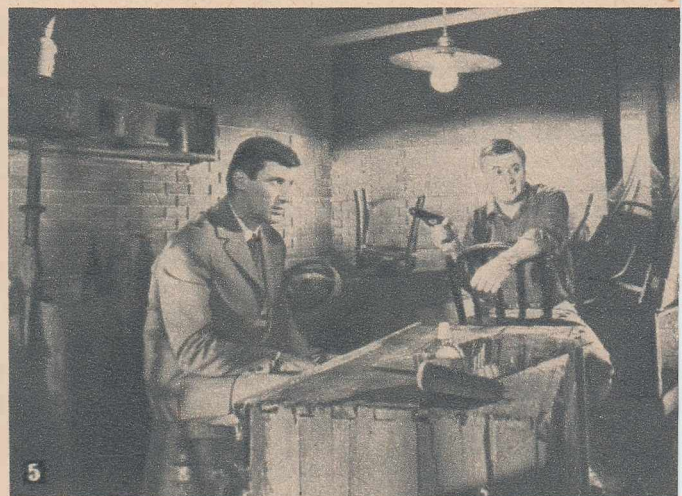
A povesti dinainte subiectul unui film polițist este ca și cum ai spune „poanta” înaintea anecdotei; însuși viitorul spectator ți-ar reproșa, într-un asemenea caz, că l-ai lipsit de interesul „suspens”-ului, fără de care un film de asemenea gen nu-și mai are rostul. Dar reprezintă oare surpriza în legătură cu identificarea făptașului singurul element interesant al acestor filme? Își trag ele valoarea numai din abilitatea cu care este înfățișată și dezlegată „șarada”, numai din dinamismul unor scene cu bătăi și din ineditul mijloacelor de prindere a răufăcătorilor? Destule producții de același gen — mai ales aparținînd cinematografiei occidentale — ar părea să pledeze în acest sens...

Și totuși, atunci cînd regizorul Gheorghe Turcu a preluat scenariul lui Petre Luscălov și Vladimir Popescu-Doreanu, pentru toată echipa filmului a devenit limpede că, dincolo de tensiunea „polițistă” (folosim acest termen impropriu, dar consacrat, în lipsă de altul), povestirea va trebui să ridice probleme de viață mai adînci, să aducă pe ecran oameni bogați sufletește, în situații psihologice complexe, a căror dramă să ofere spectatorului de astăzi un prilej de meditație.

Și iată că, fără a călca obligația de a păstra secretul asupra identității „Pisicii de mare” (un periculos spion care urmărește să pună mîna pe planurile „Minerilor albaștri” pentru a le trimi-

te unui serviciu de spionaj din străinătate), fără a dezvălui complexul de raționamente și mijloace prin care spionul și banda lui sînt descoperiți și prinși, putem vorbi acum, cînd filmul este încă în curs de realizare, despre această dramă omenească, situată de creatorii săi în centrul acțiunii.

Doi tineri din țara noastră, doi oameni cinstiți nevoiți să apară pentru cîteva zile în postura de spioni, căpitanul Cernea (foto 1) și inginerul Livia Gregorian (foto 2) nu au putut afla unul despre altul, datorită unui concurs de împrejurări, adevărul privitor la identitatea reală a fiecăruia dintre ei. Așa că ei se cred reciproc spioni și, nevoiți să colaboreze în aparență, se urăsc în realitate din fundul sufletului. Dar o serie de indicii, mici, fine, aproape imper-

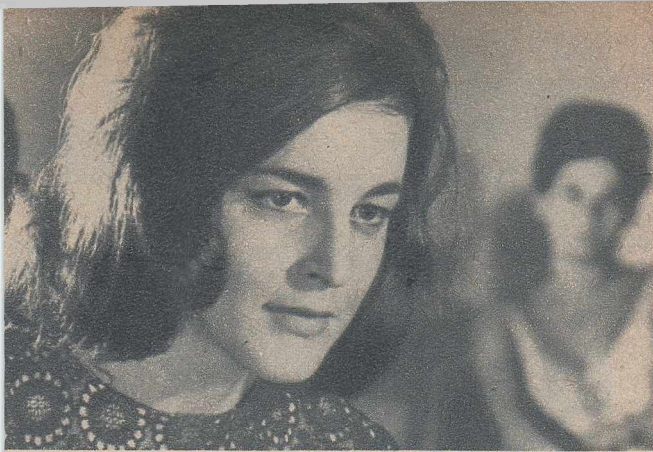
PE URMELE „PIS

ceptibile, le alimentează treptat speranța că celălalt nu este totuși un spion. Însă cum să transformi speranța în certitudine atunci cînd aparențele sînt atît de puternice și cînd nu poți avea, pentru moment, nici o explicație lămuritoare? Pentru Livia Gregorian, mai ales, aceste îndoieli generează o puternică dramă de conștiință: ai dreptul să ascuți vocea inimii, să te încrezi în propriul tău instinct, atunci cînd prezența primejdioasă a spionilor poate transforma fiecare greșală a ta într-o catastrofă? Ascultînd, la început încrezătoare, sfaturile bunului ei prieten Radu (foto 3), Livia Gregorian este nevoită treptat să rezolve singură, izolată în aparență, problema de conștiință din ce în ce mai complicată, dominată de o întrebare insistantă:

cine este în realitate „Pescărușul”, pe care îl cunoaște ca spion și care, totuși, îi inspiră atîta încredere? (foto 4).

Și iată-ne ajunși, astfel, la tema principală a filmului: cinstea, integritatea morală sînt mai tari decît perfidia, decît cercul infernal pe care abili spioni l-au strîns în jurul eroinei. Lipsa de experiență a Liviei părea s-o transforme într-o victimă sigură. Și totuși...

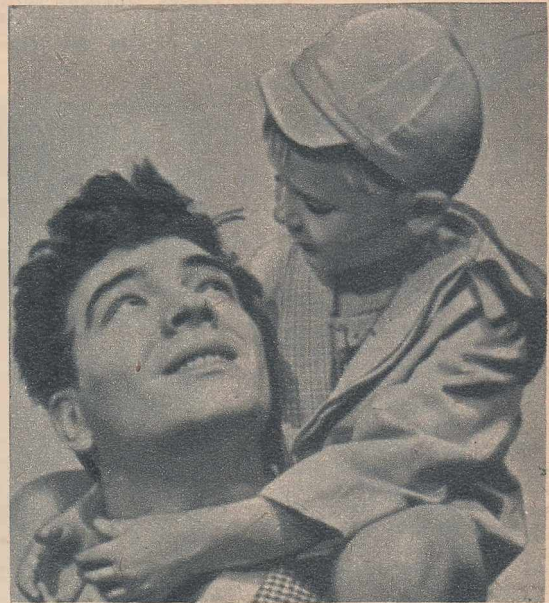
La acest „și totuși” va răspunde acțiunea filmului. Dar din cele spuse pînă acum se poate înțelege că eroii din „Pisica de mare” se înfruntă nu prin forța pumnului ci prin tăria caracterelor lor... Ne aflăm deci în fața unui film polițist fără „scene tari”? Nicidecum (poate că o promisiune în legătură cu acestea ne-o oferă și fotografia nr. 5). Este poate un film lip-

ATENȚIE LA CEI MICI!

Poate că n-a avut timp, poate că n-a avut bani... dar mama lui Dimka nu l-a cumpărat și lui un tătic. Așa că băiatul s-a hotărât să-și facă singur rost de un tată. Și, din fericire, a știut să aleagă omul puternic și atent de care avea nevoie. Cu filmul „Mi-am cumpărat un tătic”, regizorul sovietic Ilia Frez și scenaristul Wolf Dolghi și-au propus să atragă atenția asupra universului complex și sensibil al sufletului celor mici.

În fotografie: o scenă din filmul sovietic „Mi-am cumpărat un tătic” cu Vladimir Treščialov („tatăl”) și micul Alioșa Zagorski (Dimka).

LOLLOBRIGIDA TURNEAZĂ ÎN ANGLIA

Cunoscuta actriță italiană Gina Lollobrigida se află în prezent la Londra, unde turnează primul ei film englezesc: „Femele de paie”. Partenerii ei sînt actorii britanici Sean Connery și Ralph Richardson. Fotografia o înfățișează pe Gina Lollobrigida în timpul unei conferințe de presă ce a avut loc la hotelul „Savoy”.

II DE MARE

sit de surprizele inerente genului? Chipul încordat al colonelului Dragomir (foto 6), indică, desigur, cât de complicate sînt problemele ridicate de prinderea „Pisicii de mare”. Dar scenariul și regia (Gh. Turcu și Vl. Popescu-Doreanu) s-au străduit să treacă dincolo de formele clasice ale genului.

Au făcut apel, pentru asta, la o imagine sobră, expresivă (operator Jean-Pierre Lazar), la un comentariu muzical concentrat, emoțional (compozitori Tiberiu Olah și... Johann Sebastian Bach), la o scenografie în care aspectele vieții noastre contrastează cu lumea întunecată, lipsită de orizont moral a spionilor (scenograf: Ștefan Marițan), la un montaj dinamic în scenele de urmărire dar analitic în momentele psihologice (mentor: Margareta Anescu).

Iar cît privește actorii... I-ați recunoscut, fără îndoielă, pe Victor Rebengiuc (căpitanul Cernea), pe Leopoldina Bălanuță, debutantă în film (în rolul Liviei Gregorian), Iurie Dărie (Radu), Colea Răutu (colonelul Dragomir), cărora li se adaugă nume nu mai puțin cunoscute ca Toma Dimitriu, Nicolae Sireteanu, Haralambie Borog, George Măruță, Dorin Dron, Amza Pelea, Paul Sava etc. Dar, la București, la Buftea, la Constanța, la Mamaia sau la Galați — unde s-au filmat diferitele secvențe — interpreții și-au și spus cuvîntul. Ne aflăm acum în fața montajului, căruia îi va urma mixajul sonor, pentru ca, în sfîrșit, să vină rîndul fazei celei mai grele: premiera. O așteptăm cu interes.

I. HRISTEA

UN DUET CARE PROMITE

Doi mari comici ai ecranului francez sînt chemați să susțină pentru prima dată împreună partitura unui film. Bourvil și Fernandel au fost angajați să apară alături în filmul regizorului Gilles Grangier. Titlul — „Doi soți de profesie” — dar mai ales cunoscutele daruri comice ale interpreților făgăduiesc amatorilor de comedie cîteva zeci de minute de vioieșie și haz.

**NOUȚĂȚI
DESPRE LUNĂ**

În Uniunea Sovietică se desfășoară cercetări asidue menite să înlăture vâlul care acoperă încă fața satelitelui nostru: Luna. Astfel, savantul V. Troițki a condus lucrările de instalare pe muntele Kara-Dag a unui disc cu diametrul de 4 metri, asemănător Lunii, cu ajutorul căruia s-au făcut măsurători comparative. Concluziile la care s-a ajuns sînt foarte interesante. Contrar părerii pînă acum admise că straturile superficiale ale Lunii sînt pulverulente, prof. Troițki a emis părerea că aceste straturi sînt formate dintr-o materie poroasă compactă, constînd în cea mai mare parte din cuarț și corindon (oxid de aluminiu).

**CEA MAI VECHIE
HARTĂ MARINĂ...**

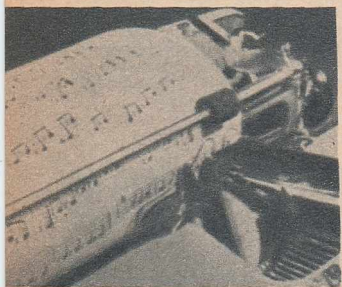
... care s-a păstrat pînă azi este aceea a lui Petrus Visconti, datînd din 1311, dar este sigur că n-a fost chiar primul exemplar.

**...ȘI CEL MAI VECHI
ATLAS...**

... a fost elaborat în 1154 de savantul arab Edrizi pentru regele normand al Siciliei Roger al II-lea. El conținea 70 de hărți ale Pămîntului. Primul atlas maritim, cunoscut sub denumirea de „Oglînda marină”, a fost întocmit de danezul Lucas Wagenauer în anul 1584.

**DACTILOGRAFIAZĂ
PE PORTATIV**

La Londra a fost construită recent o mașină de dactilografiat notele muzicale. E drept că s-au făcut și pînă acum numeroase încercări de acest gen, dar toate au eșuat, neputîndu-se rezolva în mod corespunzător problema manevrării verticale a carului pentru scrierea notelor pe

**ÎN RAID PRIN MAGAZINE
AM VĂZUT
PENTRU CĂMINUL DUMNEAVOASTRĂ...**

... COVOARE „TORNAI”, de 3/2 m, 3,50/2,50 m și 3/4 m, în desene și culori diferite (pe fond roșu, grenă, bej, bleu etc.). Sînt covoare lucrate de mașină, de bună calitate, fiind țesute strîns și avînd un pluș gros.

... COVOARE GEN „MOCHETĂ”, de diferite dimensiuni, uni sau cu desene geometrice. Culorile deschise, pastelate, ca și țesătura frumoasă și deasă fac să fie foarte adecvate pentru camerele cu mobilă modernă, în culori deschise.

... COVOARE DE IUTĂ CU RELON, mult mai rezistente decît cele existente pînă acum în comerț. Sînt executate în culori închise și se curăță ușor cu o perie înmuiată în apă caldă și săpun.

... CARPETE „AXMISTER”, uni sau cu desene, avînd de la 1,15 la 1,90 m lungime și 0,60 la 0,90 m lățime. Sînt foarte solicitate, fiind trainice și frumoase.

... CARPETE DE IUTĂ fără deseuri în țesătură, deosebit de practice, curățîndu-se ușor și fiind de bună calitate.

toate spațiile portativului. Recentă realizare se pare că a soluționat această spinoasă problemă cu ajutorul unei claviaturi suplimentare ce numără opt clape.

LILIPUT 1963...

Pe străzile Romei poate fi văzut adeseori actorul Vitorio Pectori circuliînd într-un automobil liliputan de 75 cm³. El și-a construit această mașină în scopul de a se putea strecura mai ușor prin imbuzeala autovehiculelor.

Cînd părăsește Roma, tînrărul actor își adăpostește mașinuța la spatele „Fiat”-ului, mașina sa de dimensiuni normale.

ÎNTRE APĂ ȘI USCAT...

● Diferența pe verticală între cele mai înalte vîrfuri de munți de pe uscat și cele mai adînci depresiuni oceanice ajunge la aproape 20 km.

● Înălțimea medie a uscatului atinge numai 875 m deasupra nivelului mării pe cînd adîncimea medie a oceanului este de 3.800 m. Deci diferența dintre înălțimea medie a uscatului și nivelul mediu al fundului oceanului este de 4.675 m.

● Volumul total al apei oceanelor este de 1.370 milioane km³ în timp ce volumul uscatului care se ridică deasupra nivelului mării este de aproximativ 130 milioane km³, adică de zece ori mai mic decît acel al apei.

● Suprafața mării și oceanelor este egală cu 361 milioane km², iar supra-

fața uscatului reprezintă numai 149 milioane km².

Dacă locuitorii altor lumi ar privi planeta noastră prin telescoape puternice, care le-ar permite să deosebească întinderile de apă de suprafețele de uscat, probabil că ei ar numi-o „planeta de apă”.

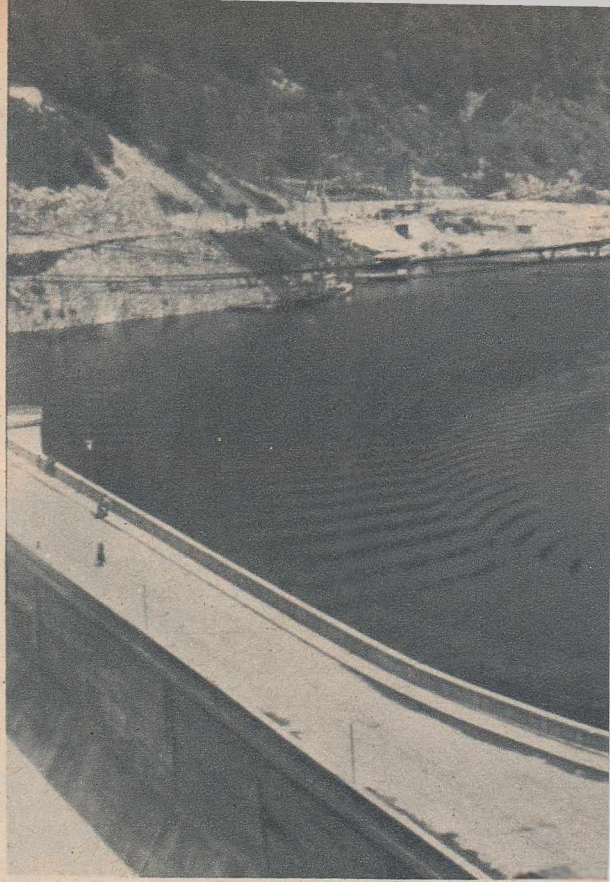
COLET POȘTAL... VIU

Giuseppe Longobucco, un băiat în vîrstă de 13 ani, a efectuat o călătorie Messina-Milano, în chip de... colet poștal. Întîmplarea pare de necrezut și în aparență nostimă, dacă n-ar ascunde un fapt deosebit de întristător: micul Giuseppe s-a hotărît să emigreze spre a ușura astfel viața mamei sale — văduvă — și a surorii sale. Dar cum nu avea bani pentru un bilet de drum pînă la Milano, el a hotărît să recurgă la această cale cu totul neobișnuită.

**TRANSOCEANIC
CU PENE**

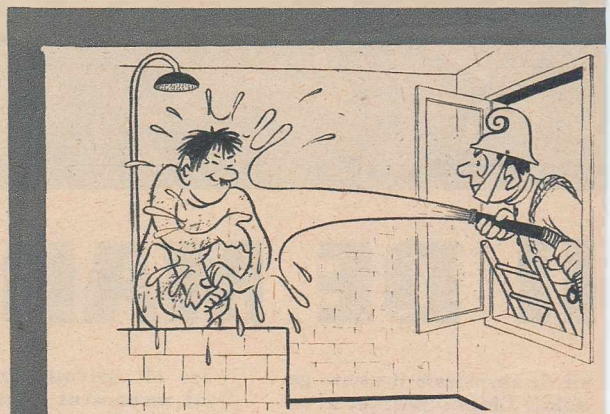
Un vîntător a doborît într-o zi în Munții Caucaz o pasăre. Cercetîndu-se exemplarul împușcat, ornitologii sovietici au constatat cu surprindere că este vorba de o specie de rață sălbatică care trăiește în S.U.A. și anume în statul Carolina. Pasărea străbătuse în zbor uriașă distanța dintre S.U.A. și Uniunea Sovietică.

PE LOCURI NOI

„Itinerarul navelor de călători” pe apele din țară cu prinde și orarile noii linii de navigație de pe lacul de acumulare format de barajul hidrocentralei „V.I. Lenin”

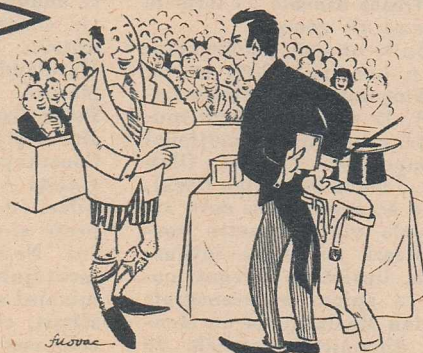
Această linie face legătura între Bicaz și Ceahlău, pe o lungime de 26 km pe care vaporășele o străbat în timp de două ore. Demn de semnalat este că de-a lungul acestei noi linii de navigație localitățile pe care le deservește vaporășel sînt și ele noi, deși au nume vechi de secole, fiind de fapt mutate aci.

— Iertați-mă că v-am deranjat degeaba! Nu arde, dar la noi nu urcă apa pînă la șase...

Rik AUERBACH

umor

— Aha, nu se prinde, crezi că n-am simțit că mi-al luat... portofelul!!!

S. NOVAC

La drum!

CÎND PLECĂM ÎN EXCURSIE SĂ NU UITĂM CĂ...

...pentru a păstra friptura proaspătă este bine, după ce o tăiem în felii, să o ambalăm în staniol;

...tot în staniol se păstrează și salata verde, fără să se veștejească, bineînțeles după ce a fost curățată, spălată și foarte bine scursă;

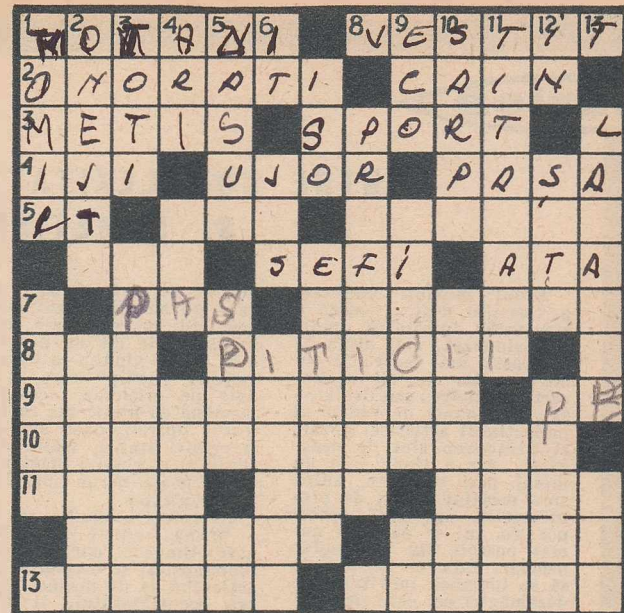
...băuturile se vor răci mai repede dacă vom înfășura sticlele respective cu o bucală de pînză udă și le vom așeza la umbră;

...pentru a servi masa „la iarbă verde” în condiții igienice este bine să luăm cu noi o față de masă din material plastic, iar un flacon mare din material plastic, umplut cu apă, este neapărat necesar pentru spălarea miinilor;

...în urma noastră, locul unde am poposit nu trebuie să rămînd „împodobit” cu hirtii murdare, cutii de conserve etc.; pentru aceasta vom lua cu noi 1-2 pungi din material plastic, în care vom strînge toate rămășițele de la masă.

Deziogarea jocului „AUGUST”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Bune—Roman—Est. 2) Ani—Lepid—Arii. 3) Nimfe—Te—Drept. 4) U—Brad—Horațiu. 5) Si—El—Berari—S. 6) Inn—Delega—S. 7) Ață—Cinas—Toma. 8) Cesar—Inta—Leu. 9) Trac—Suge—Plug. 10) Ial—Tace—Vieru. 11) Uraniu—Luat—As. 12) Măreț—Rondel—T.

OAMENI ȘI OAMENI

ORIZONTAL: 1) Oameni... tăcuți (fig.)— Un om între oameni. 2) Oameni... cinstiți— După legendă, primul om... hain. 3) Un om născut dintr-o albă și un indian din America— Dezvoltă și întărește corpul oamenilor și educă voința, curajul, inițiativa și disciplina. 4) Pronume— La mîntea omului— Comparație pentru omul care huzurește. 5) Ieșit!— Unelte casnice— Om bun. 6) Oamenii de frunte— Oamenii care conduc alți oameni— Fir. 7) Zicala pretinde că trădează pe omul necăjit (sing.)— Om... subtil. 8) Interjecția entuziaștilor— Oamenii mici... în gîtlejuri. 9) Oamenii bine crescuți— Pere! 10) Adepți ai umanitarismului. 11) Locuința grăunțelor (pl.)— Particulă— Comparație pentru oameni urzuzi. 12) Nici picior de om— Nume de om. 13) Omuleții din basme (fem.)— Un om și jumătate.

VERTICAL: 1) Oamenii de pale— Om depinzînd de alt om. 2) Om cinstit (fem.)— Au lăsat zicala „Homo homini lupus” proprie societății bazate pe exploatarea omului de către om. 3) Numeral nehotărît— Spelb. 4) Părintele literaturii irlandeze— Acela (pop.)— Sediul pașunilor omenești (pl.). 5) Pe fața oricărui om (dimin.)— Bărbați— Unu la table. 6) Subit!— Cîmpie— Reprize la fotbal. 7) Prefix de egalitate— Oamenii bine crescuți (fig.). 8) Pregătesc oamenii de mine. 9) Nimfă condamnată să repete finalele vorbelor auzite (mit.)— Oamenii buni— Alfa și omega. 10) Comparație pentru omul viclean— Privește-le-n ochi! 11) Rețineri la oamenii cu forță de creație extraordinară (pl.)— Te transportă... la Iași. 12) Frate bun cu cinepa— ...Rustaveli, poet gruzin, autorul celebrului poem „Viteazul cu blana de tigr” — Miță. 13) Un om neglijent— Poftă de joacă (mold.).

O dată cu satele au fost mutate și o seamă de monumente istorice și arhitectonice. Acesta a fost cazul vechilor schituri uhalnița și Hangu din satele cu același nume. Buhalnița e un schit din piatră ridicat în anul 1626 de către domnitorul Moldovei, Miron Vodă Barnovschi, pe locul unei vechi hăstirii de lemn. Acum, biserica și clopotnița au fost mutate, piatră cu piatră, și refăcute la vreo 5 km depărtare. A luat tiparul formei bolților și acestea au fost rezidite la aceleași neregularități pe care le aveau la construcția lor inițială.

De asemenea a fost demontat și refăcut bucată cu bucată, la 10 km depărtare, schitul din Hangu, construit în 1630 de către Gheorghe Hatmanul.

P. VOICULEȚ

Spirit practic.

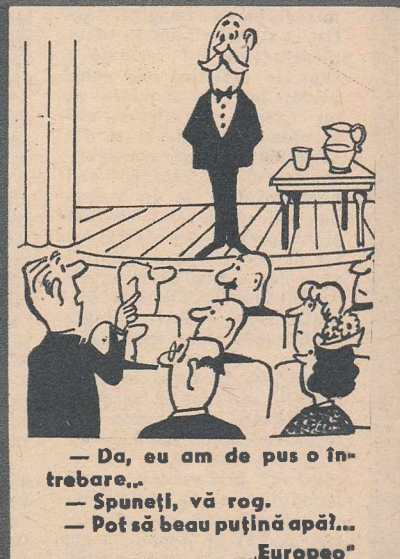
„Vokrug Sveta”

D-ALE LUI HAPLEA

— Ce faci, nea Haplea? Dacă tai craca așa, ai să cazii!
— Las' că știu eu ce faci! Nu vezi că m-am legat cu ditamai odgonuții!..

Marin IORDA

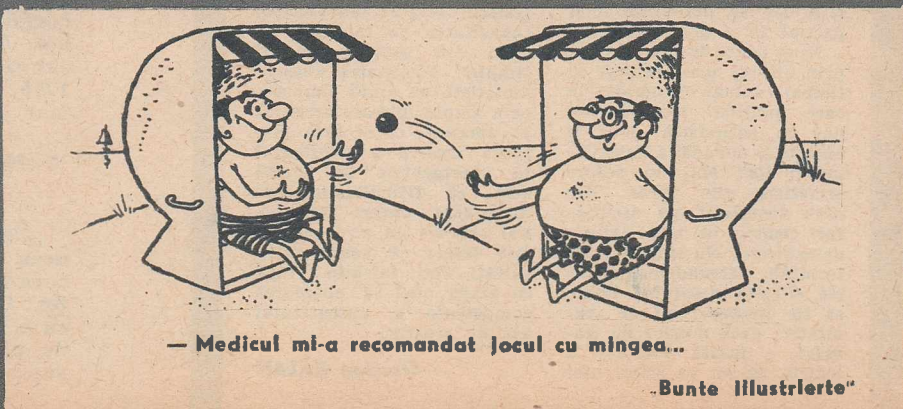
— Da, eu am de pus o întrebare...
— Spuneți, vă rog.
— Pot să beau puțină apă!..

„Europeo”

Fără cuvinte.

„Paese Sera”

— Medicul mi-a recomandat jocul cu mingea...

„Bunte Illustrerte”

ÎN TRE COMPLEXITATE ȘI ERMETISM

Eroul muzicii înaintate a veacului nostru posedă o structură interioară mult mai sinuoasă, mai plină de contraste, mai încordată decât a eroilor muzicii lui Mozart, Beethoven sau Ceaikovski. Din punct de vedere al perfecțiunii artistice, Mozart și Beethoven sînt de nedepășit; dar a tinde spre un mesaj mai complex, adică spre mesajul impus de problematica specifică epocii noastre, mi se pare nu numai posibil dar și absolut necesar. Iată de ce trebuie să se lovească inevitabil de dezamăgiri cel care, educați numai la școala clasicilor vienezi, ar vrea ca și muzica contemporană să sune la fel. „Beethoven scria atât de clar, iar azi se scrie atât de încelcit” — exclamă el adesea. Este aici multă naivitate. Și Beethoven le părea încelcit multor contemporani care nu-și dădeau seama că el reda psihologia noului om generat de atmosfera socială de după revoluția franceză, dar din momentul cînd lumea s-a obișnuit cu el, muzica sa a devenit foarte limpede. La fel se întîmplă și astăzi.

Dacă vor să urmeze cu adevărat exemplul lui Beethoven, compozitorii nu trebuie să-l imite ci, aidoma lui, să reflecte de pe poziții înaintate psihologia contemporanilor. Trebuie să facem deosebirea netă între complexitatea și, uneori, dificultatea limbajului muzical contemporan și ceea ce se înțelege cîteodată prin „inaccesibilitate”.

Această inaccesibilitate se ivește, printre altele, și din cauza goanei după o originalitate cu orice preț, în lipsa unui mesaj clar, a unui conținut de idei. Dar întruchiparea imaginii artistice a omului nou în toată plenitudinea lui reclamă o expresie artistică mai complexă, în care inovația să nu frizeze exhibiționismul și nota ermetică, ci să fie organică, perfect corespunzătoare elementelor noi ce-l caracterizează pe un asemenea om. Caracterul evoluat și complex al limbajului nu i-a împiedicat pe ascultători să-și dea seama că în muzica lui Olah și Vieru se vorbește despre ei înșiși, despre problemele lor spirituale, despre vremurile acestea. Urmărirea sensului muzical necesită desigur o anumită concentrare, dar aceasta n-are nimic comun cu inaccesibilitatea, este doar un corolar al profunzimii conținutului: ca să înțelegem sonata op. 106 sau cvartetul op. 131 de Beethoven nu este nevoie de mai puțină concentrare, iar semnificațiile lor se dezvoltă doar parțial la o primă audiere.

Ni se poate desigur obiecta prin citarea unor lucrări cu limbaj evoluat și complex la care publicul n-a reacționat cu entuziasm: n-ar fi aceasta o dovadă a ermetismului lor? Nu, nu despre ermetism este vorba. Ele n-au înșuflețit pe ascultători pentru că sînt palide, neinspirate. Nu limbajul determină pătrunderea muzicii, ci forța mesajului. Poate să fie limbajul cel de „cumințe”, dacă muzica nu iradiază o înaltă tensiune a trăirii, ea nu va sfîrși nici

un fel de interes (sau va avea un succes formal, efemer). Și, invers, poate limbajul să fie cit de neobișnuit (să ne gîndim la formidabilul „Oedip” care zguduie pe orîșicine, deși nu seamănă cu nimic din repertoriul operei), dacă muzica izvorăște dintr-o trăire ardentă și o gîndire originală el nu poate să nu „Prindă” pe ascultător.

De cele mai multe ori la o primă audiere nu totul pare limpede dar patosul fundamental se transmite și, acționînd ca un magnet asupra ascultătorului, îl imbuie parcă să revină la acea muzică pentru a-și clarifica primele impresii. Este ca și cum ai dori cu toată intensitatea să bei pînă la fund nectarul din care imprevizibilele nu și-au permis decât să gusti.

Să mai fie oare nevoie să amintim că reproșurile privind ermetismul, inaccesibilitatea muzicii noi seamănă ca două picături de apă cu învinuirile pe care spiritele conservatoare le aduceau mai totdeauna marilor clasici, cînd aceștia scoteau prima oară la iveală capodoperele lor? Despre simfonia „Eroica”, „Allgemeine musikalische Zeitung” din 7 aprilie 1805 scria: „Sînt aici prea multe stridente și ciudățenii, ceea ce ne împiedică să urmărim ansamblul și ne face să pierdem aproape orice sursă de coerență”. Iată cum întîmpina uvertura la „Fidelio” ziarul „Der Freimütige” din 11 septembrie 1806: „Toți experții imparțiali și iubitorii de muzică nutresc în unanimitate opinia că niciodată nu a mai fost scrisă o muzică atât de incoerentă, stridentă, confuză, supărătoare pentru urechi. Disonanțe dintre cele mai iritante urmează una după alta, generînd o armonie realmente oribilă”.

Istoria muzicii mai cunoaște și alte absurdități de acest fel, încît este cazul ca acum, cînd avem în spate o asemenea experiență și dispunem de busola ce nu dă greș a învățaturii marxist-leniniste, să tragem învățăminte, să devenim mai înțelepți, mai simpli, mai modeste. Să nu-i cerem marelui creator să se exprime așa cum ar vrea comoditatea din noi, ci să ne străduim a ne ridica la înălțimea mesajului rostit de el, la conținutul său uman exprimat inovator, original.

Nu trebuie uitat însă un element esențial în pătrunderea artei și anume: educația artistică; și — în timpul nostru cînd ne sînt puse la îndemînă atîtea forme de educare a gustului artistic — să nu subapreciem capacitatea de înțelegere a artei din partea „omului simplu”. Realitatea noastră socialistă ne arată limpede, prin ampla mișcare artistică de amatori, ca și prin prezența masivă a publicului la spectacolele de înaltă artă, că dificultățile care înconjoară uneori fenomenul artistic nu au în ele nimic fatal; că aceste dificultăți sînt înfrînte etapă cu etapă pînă la abordarea competentă a autenticului act de creație.

George BĂLAN

După cutremurul din 14 octombrie 1802, turnul Colței s-a transformat într-o ruină pitorească, dar utilă (folosea ca foisor de incendiu) dar nici unul din vechii edili ai orașului nu s-a gîndit să-l restaureze.

Turnurile au fost totdeauna construcții îndrăznețe: oamenii s-au simțit mîndri că se pot înălța în văzduh, că își pot ridica — fie și pe această cale — trepte spre cer. Eil Dar cită istorie li s-a perindat în jur...

De-o jumătate de secol, bucureștenii nu mai folosesc o comparație, pe vremuri des uzitată: „înalt cît turnul Colței”.

Azi doar o plăcă de marmură, lipită pe zidul spitalului Colței, mai arată unde a fost turnul, evocat ca expresie supremă a „înălțimii” bucureștene de pe vremuri.

Acum vreo șapte decenii un burghez încăpăținat a refuzat să cedeze o fișie de teren pentru deschiderea unei străzi pe lângă turn, iar un primar cu parapon și statuie s-a intimidat și a poruncit, în 1899, ca strada să treacă peste... ruinele turnului Colței; din „nevoi edilitare” l-a dărîmat, temîndu-se să nu piardă un vot în consiliul comunal și altul în senat. Oricum, mai bine să cadă sub tîrnăcop turnul, zidit în 1714-1715, decît să cadă domnu' primar de la putere!

**O „FOARTE INFRUMUSEȚATĂ” CTTIORIE
ÎN BUCUREȘTIUL
DE ACUM DOUĂ VEACURI**

„Nemuritorul turn”, cum spuneau contemporanii, nu era altceva decît clopotnița bisericii Colței. O clopotniță înaltă, zveltă, cu o arhitectură originală, plină de pitoresc. Inscripția de deasupra porții, păstrată azi la Mu-

zeul de artă feudală de la Mogoșoaia, arată că „această înconjurare de zid, cu toată cuprinderea din temelie s-au zidit de dumnea lui jupin Mihai Spătarul Canta cuzino”. Și ctitorul continua să se fălească în această pisanie „...toate acestea foarte înfrumusețate precum se vede”.

Da, se vedeau, atunci. Acum se mai știe doar, după Sulzer, că la construirea turnului au lucrat și soldați suedezi, a flaiți în țară după înfrîngerea de la Poltava din 1709 și că deasupra acoperișului de țigla se ridicau un foisor, vopsit în roșu pardos și cu scînduri și înzestrate cu laițe. Bucureștenii amatori de înălțime urcau aici să privească orașul întreg, șerpuirile Dimboviței și o largă zare de Bărăga pînă spre Dunăre.

Încăperea rezervată pentru clopotniță pote avea ferestre largi, alungite și patru cadrane de ceas, spre cele patru puncte cardinale. Bătrînă lustrada de la mijlocul turnului era bogat împodobită, iar supra ea urma un etaj cu colonet și ferestre. La mijloc, deasupra porții în boltă circulară, meșterii așezaseră inscripția mare, cu caracter dreptunghiular, sculptat în piatră.

Turnul Colței alcătuia o fală un punct de atracție în Bucuștiul secolului al XVIII-lea. Ominii veneau să-l admire, străzii îl descriau în memoriile lor. Iată că în 1802, la 14 octombrie, într-o marți pe la ora unu, a cutremur zgîlție pământul Capitalei și dărîmă jumătate din turnul Colței: turla, foișorul, urnulețele, acoperișul țuguat, ilustrată și o bună parte din chilele din jur. Mare părere de rău, dar nici un efort de restaurare. Așmas cîtăva vreme așa, surpat. După urmă s-a renunțat la acoperi-

Dărîmarea costa mai ieftin. De aceea azi turnul Colței este doar o palidă amintire.

POPAS IN LUNA LUI CUPTOR SUB ZIDUL GOLIEI

În zilele călduroase, prin secolul al XVIII-lea, protipendada Iașului poposea la cișmeaua de sub zidul Goliei.

Coborau bașboierii din carete, sprijiniți de slugi. S-așezau, gemînd în ostnă, pe covoare întinse pe iarbă. Tinere țigănci roabe le puneau în față chisele de cleștar cu dulceață de cireșe ama-

Și-atunci le vor fi coborît îndărăt, greoaie, spre odihnă, în țesătura covoarelor persane orispre narghileaua cu miroznă de tabac de Izmir, miros de lene aromitoare.

Îl știau, de la mijlocul veacului al XVII-lea, de la Vasile Vodă Lupu încoace, și Iașul, și Moldova, și o bună parte din Europa. Că nu se perindase călător pe aceste meleaguri să nu vorbească de Golia, de înfățișarea ei, ca să zicem așa, războinică: metereze, turnuri de flancare cu deschizături pentru tunuri. Cete în lege, care închidea, la

l-au aruncat noaptea în Bosfor, pradă lighioanelor mării.

La Ediculă a stat și Vasile Lupu, *altinbeul*, „Prințul de aur” al Moldovei, la jumătatea veacului al XVIII-lea. Era tratat princiar. Avea la dispoziție cîteva camere, i se îngăduia să țină slujitori și secretari, să primească prieteni, musulmani sau creștini, și chiar să dea ospete. Dar nu-l lăsau să iasă din „opreală”, să părăsească închisoarea. Sta aici, sub pază, deși în vremea aceasta familia îi era asediată la Suceava de oști polone și maghiare.

POVESTEA TURNURILOR

și turla inițială. În fine, pomeria i-a încropit un foișor din mn, ca o hulubărie, pentru pazul împotriva incendiilor. Șicum ucureștiul de lemn al veacului XIX-lea se aprindea des și dea ca vreascul, clopotele de armă din turnul Colței aveau ulti de lucru.

Era turnul Colței o ruină pierască și încă utilă. Dar nimeni s-a gîndit serios să-l restaureze. Feci un edil, nici un ministru n-avea cei liberali ori conservatori.

re, și țigani robi le cărau, în ulcioare smălțuite, apă rece din șipotul construit sub oblăduirea lui Grigore Ghica Vodă, prin 1770. Iar dumnealor, bașboierii, gustau dulceață și sorbeau apă cristalină. Și după ce în acest chip se răcoreau și se îndulceau, priveau, cu ochii pe jumătate adormiți, spre Golia. Multora li se vor fi părut zidurile prea înalte, iar işlicele prea grele pe cap, ca să ajungă dintr-un răsuflet cu privirea pînă în vîrtul turnului.

mijloc, una din cele mai frumoase construcții arhitectonice ale locului.

Turnul Goliei n-a fost totdeauna așa, rețezat, cu terasă. A avut întii înfățișarea obișnuită a unei clopotnițe cu baza pătrată. De acolo în 1652 va fi văzut poporul alaiul de nuntă al domniței Ruxandra cu Timuș Hmielnițki, cel care și-a pețit mireasa cu sabia și cu... 100.000 de nuntași, oștenii lui. De aici a privit Iașul armia lui Mahomed al IV-lea, adunată în valea Nicolinei ca să treacă spre Hotin și spre Camenița, în 1672. Și tot în incinta mănăstirii Golia, mai aproape de zilele noastre, a locuit marele Creangă.

CASTELUL CELOR ȘAPTE TURNURI

Aceste scurte incursiuni în istoria noastră — urmînd povestea turnurilor — ne îndeamnă să părăsim teritoriul patriei pentru a ne opri o clipă pe malul Bosforului, în fața vechiului Istanbul.

O clădire uriașă, cu ziduri înalte, greoaie, mohorîte, parcă oarbe și dușmănoase: este castelul celor Șapte Turnuri, în grecește — Heptapergon, în turcește — Ediculă. Se numește tot așa și azi, deși mai are doar patru turnuri.

Poarta de la Șapte Turnuri a dominat o parte din vechiul Țarigrad. Ediculă are o formă aproape regulată, de pentagon, cu ziduri foarte groase și înalte. L-a clădit Mahomed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului.

Ediculă a fost mai mult închisoare decît palat. Cea mai vestită temniță a Constantinoplei otomane. Cînd sultanul pornea la război împotriva vreunei puteri, întii îi închidea pe ambasadori la Șapte Turnuri. Aici, uneori, cei închiși trăiau bine; de cele mai multe ori însă duceau trai amar și piereau în chip misterios.

Poate că în Ediculă a petrecut zile și ani și faimosul, neastîmpăratul Petru Cercel al nostru, pînă l-au învins pungile și intrigile lui Mihnea, care se va numi Turcitul. Atunci, îndată, călăii l-au cusut pe iscusitul Petru într-un sac și

Se perpelea ca pe jar bogatul voievod, nădăjduind doar că familia îi era apărută de cazacii lui Timuș Hmielnițki. Aici, în Șapte Turnuri, a aflat Vasile Lupu că Timuș a pierit în luptă, că doamna, frumoasa Ecaterina, și coconul ei, Ștefăniță, au ajuns prizonierii lui Gheorghe Ștefan. A aflat că acesta i-a închis la Buciu-lești, pe Bistrița, și că nu i-a ucis numai pentru că domnul, acel „dulău fără obraz”, era tare dornic să guste din vestita frumusețe a doamnei Ecaterina.

A stat Vasile Lupu la Ediculă cinci ani, pînă a venit Kiupuliu mare vizir. Acesta s-a făcut luntre și punte pe lîngă sultan și i-a obținut libertatea și domnia Moldovei.

Vasile Lupu nu s-a mai simțit însă în stare să urce în scaun și l-a lăsat domn pe fecioru-său, Ștefăniță. El este cel pe care poporul l-a poreclit „Papură Vodă” din pricina foametei celei mari însoțite de o ciumă cumplită ce-a bîntuit Moldova în vremea domniei lui, de-a fost silit poporul să mănînce scoarță de copac și papură ca să nu piară.

PE SENINE APE BOSFORENE

Zidurile de la Ediculă cunosc și tragedia Brîncovenilor. Aici, în 17 aprilie 1714, l-a întemnițat sultanul pe Constantin Brîncoveanu, l-a dezbrăcat pînă la cămașă și l-a zăvorât în cea mai întunecoasă și cea mai umedă celulă. Aceeași sălbatică grijă a arătat pașahul și pentru feciorii și ginerii domnitorului.

Vreo trei luni l-au torturat pe Brîncoveanu cu peceți și ceatlăie de fier înroșit aplicate pe piept, pe spate, pe frunte, ca să spună unde-i sînt bijuteriile, sculele de aur și la ce bănci a depus banii. Adesea chinuirea se săvîrșea în fața soției și a fetelor. Nu le venea turcilor să creadă că faima bogăției lui Brîncoveanu nu era adevărată.

Văzînd însă că nu merge cu răul, sultanul a schimbat tactica: l-a scos pe domnitor din Ediculă și l-a mutat, împreună cu toată familia, în Vlah-Sarai, palatul Țării Romînești. L-a spionat, i-a

Dumitru ALMAȘ

(Continuare în pag. 20)

INTERMEZZO DE AUGUST

Cînd ne referim la funcția socială a artei, vorbim în primul rînd de forța ei de înfrîngere asupra contemporanilor. E și normal. Contemporaneitatea este condiția primordială a oricărei creații artistice valabile. Intotdeauna, preocuparea principală a creatorilor autentici a fost impulsul spre mai bine pe care opera lor îl poate da societății, modelarea caracterului omenesc și al relațiilor sociale conform celor mai înaintate principii morale ale timpului. Dar funcția socială a artei presupune dimensiuni mult mai largi. Forța ei de înfrîngere

nu se oprește numai asupra contemporanilor. Ea se extinde nemăsurat în timp și spațiu, constituind pentru generații întregi de oameni de pe toate meridianele un instrument de cunoaștere a unor realități netrăite. Asupra acestor dimensiuni ale artei la care sîntem parcă mai puțin atenți ne îndeamnă să ne gîndim în special generațiile mai noi sau prietenii de departe. Cei mai tineri n-au luat parte nemijlocit la evenimentele istorice pe care le-a trăit generația mijlocie. Pentru ei, care au deschis ochii la viață în România socialistă,

în epoca zbururilor cosmice, împrejurările ce au constituit însuși miezul vieții celor ce au participat direct, toate acestea sînt necunoscut, sînt istorie. Ei vor să afle, să cunoască, să înțeleagă ziua de azi în perspectiva acestei istorii, ca s-o deslușească mai bine pe cea de mîine. În ce-i privește pe prietenii de departe, pe aceia mai ales care trăiesc în condițiile lumii capitaliste, pentru care trecutul nostru e prezent, iar prezentul nostru viitor, pentru aceștia, experiența revoluției noastre și a construcției noastre socialiste aparține noii societăți, a noilor relații umane bazate pe muncă, creație și înțelegere tovarășească, reprezintă nădejdea pentru propriul lor viitor mai bun, un nesecat izvor de viață și putere de luptă. Unui artist conștient de epoca pe care o

trăiește, de rostul său în epocă, nu-i pot scăpa aceste dimensiuni ale artei. El se simte în permanență obligat să răspundă unor întrebări care reprezintă totodată contemporaneitatea sa, universalitatea sa, permanența sa: cum vorbește opera sa tovarășilor săi de muncă și de luptă? Cum vorbește ea lumii? Cum, generațiilor viitoare? Va reprezenta ea o imagine puternică, vie, emoționantă a epocii trăite, va lăsa ea urmașilor o mărturie demnă de această epocă?

Iată, se împlinesc nouăsprezece ani de la 23 August 1944. Încă unul și vor fi două decenii de cînd în istoria Romîniei s-a înscris cu litere de aur: SPRE COMUNISM. S-au petrecut în acest răstimp răsturnări uluitoare ale unor stări ce dăinuiau de o veșnicie și păreau de neclintit, s-au

înfăptuit progrese ce păreau de domeniul fanteziei într-o țară ținută veacuri de rînd în întuneric și robie. Pînă și dușmanii recunosc toate acestea și vorbesc despre „miracolul românesc”. Arta noastră — și teatrul nu pe cel din urmă loc — reflectă mult din istoria celor două decenii. Da apare oare drumul acest de luptă și de victorii c forța înaltei tensiuni de care a fost străbătut? A dat oare marea școală a caracterelor comuniste, care este viața noastră, eroii dramatici în înălțimea morală și complexitatea minunatelor exemplare umane contemporane? Sînt întrebări ce revin, obsedante, mai cu seamă în pragul noii stagiuni teatrale care începe pîrtind pe fruntea tispiciu: STAGIUNEA XX

Trăian ȘELMAR

prins niște scrisori compromițătoare și iar l-a ferecat la Ediculé, cerîndu-i 20.000 de pungi de aur, dacă-i e dragă lumina zilei. Dar Brîncoveanu n-a avut niciodată atîția bani.

Și pentru că sultanul nu l-a crezut și pentru că-l bănuia de prietenie și complot cu rușii și cu austriecii, a poruncit să moară de sabia călăului în piața din fața Seraiului, pe malul Cornului de Aur, la 15 august 1714. Lîngă zidurile de la Ediculé cele șase trupuri — al Brîncoveanului, al ginerelui și ale fiilor săi — au plutit pe senine ape bosforene...

„O, ZIDURI ÎNTRISTATE”

Dar să revenim pe meleagurile noastre.

Multe povestesc turnurile ridicate, cu veacuri în urmă, pe pămîntul țării. Nu numai despre trecutul istoric, dar și despre dragostea de frumos a poporului român.

De bună seamă că în scop de apărare Burebista sau Decebal au poruncit să se construiască, pe cele trei hectare din vîrtul Grădiștei de Munte, la 1420 de metri altitudine, o cetate cu turnuri groase; dar ei s-au îngrijit și ca zidurile să fie frumoase și inspirate.

Poate atînci cînd în cetatea de scaun a Țirgoviștei meșteri iscusiți înălțau turnul rotund și crenelat al Chindiei, se gîndeau cu îngrijorare la pericolul vreunei noi invazii. Dar aceasta

nu-i împiedica să dea turnului un chip artistic, original.

Dacă privim din turnul ceasornicului din vechea cetate a Sighișoarei, cuprîndem o bună bucată de țară transilvană. Ne minunăm de frumusețea priveliștii dar și de priceperea ziditorilor.

Multe din turnurile ridicate pe meleagurile noastre au ajuns însă pînă la noi niște biete ruine, năruite de vreme și de lipsa de preocupare a unor orînduiri flămînde doar de bani.

În fața „ruinurilor” Țirgoviștei, Cîrlova suspina:

„O, ziduri întristate, o monument slăvit,

În ce mărime înaltă și voi ați strălucit...”

Azi elegiacul regret al poetului

ar fi lipsit de obiect. La Suceava și la Hunedoara, la Țirgoviște și la Dragomirna, la Moldovița la Cozia, zidurile sînt curățate de înfrîngerea ruinării și li se redă cu grijă și dragoste, vechea strălucire. Și vor apărea, desigur, condeie epice și lirice care să cînte și partea de țară care se vede din turnul zidit din veacul XIV-lea în centrul orașului Bistrița; și isprăvile vitejești săvîșite în turnul de apărare din nord-estul cetății din jurul mîntîririi Dragomirna, cu drumul stînjil în incintă, cu zidurile sure, înalte și tari ca stîncă din care privesc spre lume ochii impari ai firidelor pentru geți ori ghiulele. Vor veni și istorici și arhitecți să descrie și să arăte turnul cetății de Poienari, de la Almaș ori de Șoimuș, sau cite legende sticliute în legătură cu turnurile masive, puternice, din cetate care înconjoară biserica Sucevei, una din bijuteriile artistice ale poporului român...

TURNURI ȘI BLOCURI-TURN

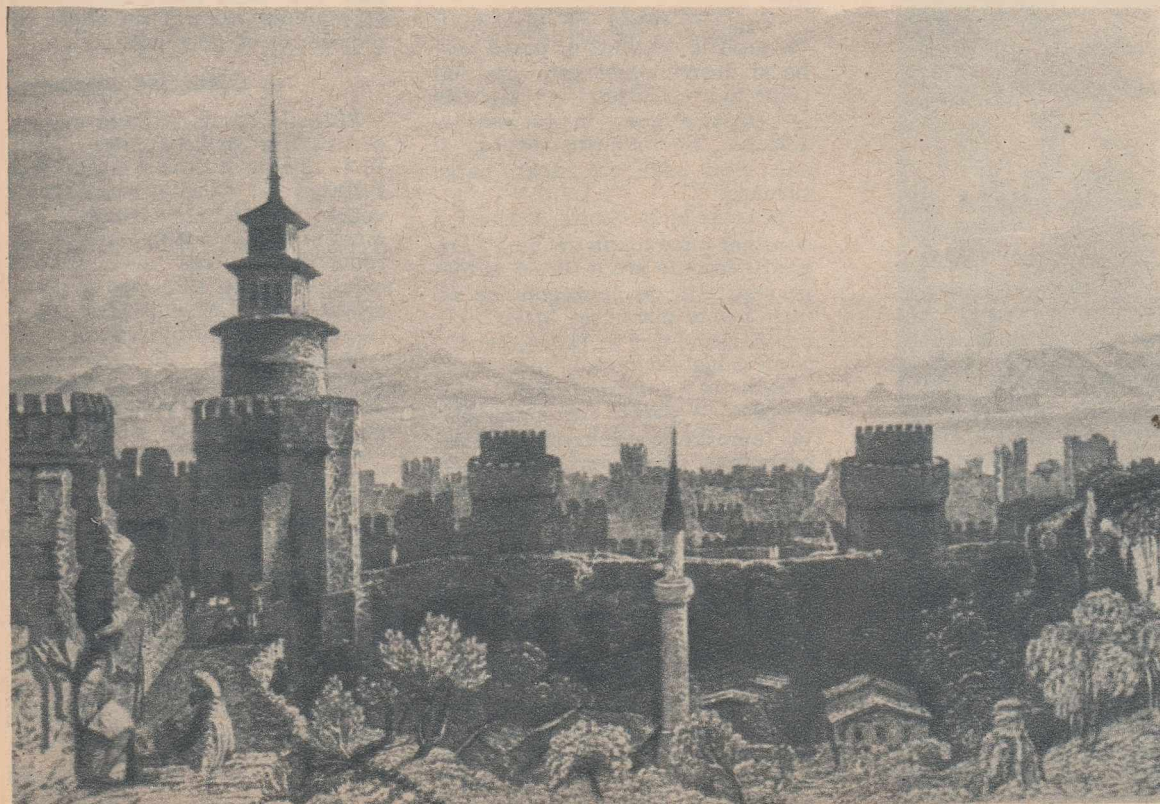
Dar toate aceste ziduri nu vîdesc numai despre trecut: ele deamă la reflecții, la o nouă prindere a prezentului.

Iată, bunăoară, turnul Goliei despre care am mai vorbit. În vîrtul lui au putut vedea mult venii multe dureri și năpaste bătute asupra capetelor lor. Văzut și unele bucurii, dar cîndă ca acum.

Urcînd cele 130 de trepte terasă Goliei ieșenii de azi miră renașterea orașului. Și, de bună seamă, însăși vechea construcție capătă o patină pu melancolică, vîzîndu-se înăcîtă de blocurile care împobesc Iașul contemporan.

Mărturiile ale luptelor și suferințelor poporului, turnurile odinioară dau parcă un nou li ef activității clocotitoare zilele noastre blocurilor-turn care încoronează noile cartiere și zări din țara noastră, ridicînd se avîntat spre cer.

Dumitru Alb

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
VINERI	6.00, 14.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55	14.30, 20.00, 23.00, 1.50-1.55	21.00
ÎN CELE-LALTE ZILE	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de sâmbătă), 22.00, 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 18.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.50-0.55 (sâmbătă 1.50-1.55)	

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămânii (afară de vineri): 6.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II).

COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic (afară de vineri) — 13.40 (Progr. I).
SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic (afară de vineri) — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 18 AUGUST Programul I
6.00: Muzică populară 6.35: Piese de estradă 7.10: Concert de dimineață 8.06: „Cintăm viața nouă a patriei” — program susținut de formații artistice de amatori 8.30: Clubul violei 8.50: Melodii populare 9.20: „Oameni și meleguri ale patriei în creația lui George Enescu” — montaj muzical-literar 10.20: Muzică 10.30: Noi înregistrări de muzică populară 11.00: Arie și duete din opere 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: „Partid, părinte-al bucuriei” — program de cîntece pionierești 12.20: Interpreți de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Cîntece și jocuri populare 14.15: Muzică ușoară românească 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: „Satul nostru a-nflorit” — emisiune de cîntece și versuri populare 16.10: Muzică ușoară interpretată la acordeon 16.30: Concertino în stil clasic de Dinu Lipatti — solistă Felicia Blumental; Concert în re minor pentru două violi și orchestră de J.S. Bach — interpretează George Enescu și David Oistrach 17.04: Muzică de estradă interpretată de soliști ai Teatrului de operă și balet al R.P.R. 17.30: Muzică populară românească și a minorităților naționale 18.00: Muzică din opere de compozitori din țări socialiste 18.25: Ciclul „Simfonii de Beethoven dirijate de Carl Schuricht” — Simfonia a IV-a în si bemol major 19.00: Muzică din opere 19.35: Muzică de dans 20.00: Teatru la microfon — „Oamenii inving” de Alex. Voitin 21.40: Recital Arta Florescu 22.25: Muzică de dans 23.19: „Lucrări ale compozitorilor noștri prezentate de orchestre simfonice de peste hotare”

Programul II 7.00: Fanfară 7.35: „Viață nouă, cîntec nou” — program de cîntece populare 8.00: Piese simfonice de compozitori români înaintași: Preludiu pentru orchestră de Enrico Mezzetti; Tarantella de Alfonso Castaldi; Rapsodia română de Ciprian Porumbescu 8.30: „În excursie” — muzică ușoară 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Valsuri 9.30: Melodii populare 10.00: Muzică din opere cerută de ascultători 10.30: Revista presei străine 10.38: „Pe litoral” — muzică ușoară românească 11.00: Cîntece din țări socialiste 11.15: Piese instrumentale de mare popularitate 11.30: Muzică populară cerută de ascultători 12.00: Emisiunea „Cinema” 12.15: Preludiu simfonic de Ion Dumitrescu — orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor Mihai Brediceanu; suita „Tablouri dintr-o expoziție” de Musorgski-Ravel — orchestra Philharmonia din Londra, dirijor Herbert von Karajan 13.00: Cîntă Aida Moga 13.15: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 14.05: Piese de virtuozitate 14.15: „Cine știe, câștigă!” 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Muzică din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Piese corale românești 16.30: Din muzica popoarelor 17.06: În ajutorul corurilor de amatori: „Țară bogată-n frumuseți” de Radu Palădi, versuri de Ion Brad 17.15: Versuri în lectura artistei populare Aura Buzescu 17.25: Muzică din opera „Cosi fan tutte” de Mozart 18.00: Teatru la microfon pentru copii 19.00: Melodii... melodii... — muzică ușoară românească 19.30: Cîntă Alexandru Grozuță și Iluță Rudăreanu 20.05: „Prin orașele și regiunile patriei” 20.20: Muzică de dans 21.45: Lectură ghicitoare 22.00: Romante 22.33: Sonata pentru violoncel și pian opus 65 de Chopin 23.10: Muzică de dans

Programul III 19.00: Muzică populară 19.30: Opera „Liliacul” de Johann Strauss. În pauză: Recital din poezia clasică universală 21.16: Muzică de dans 22.10: Mari interpreți ai muzicii de operă 22.22—22.59: Concertul opus 24 în re major pentru pian, vioară și cvartet de coarde de Chausson.

LUNI 19 AUGUST Programul I
5.07: Fanfară 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 6.07: Muzică ușoară

6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece despre mineri și petrolisti 7.10: Muzică instrumentală 7.30: Sfatul medicului — Ce trebuie să știe cel ce se întorc de la cura balneară 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionieri! 8.06: Muzică populară 8.30: Fragmente din opera „Elixirul dragostei” de Donizetti 9.00: Tinerețea ne e dragă! 9.20: Sarabandă, Gigă și Badinerie de Corelli; Concert pentru oboi și orchestră de coarde de Cimarosa — solist Sidney Galles; Divertisment în si bemol major de Mozart 10.00: Muzică de estradă 10.30: Sonata pentru violoncel și pian de Theodor Fuchs 11.05: Coruri din opere 11.30: Muzică ușoară de compozitori sovietici 12.00: Cu cîntecul și jocul pe plaiuri băpăne 12.30: Scene din opere 13.10: Variațiuni simfonice de Theodor Grigoriu pe un cîntec de Anton Pann 14.00: Concert de prînz 14.40: Arie din opere 15.00: Muzică ușoară 15.30: Prelucrări și aranjamente de folclor 16.04: Mici piese instrumentale 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Potpuriuri de muzică ușoară românească 17.10: Laureeți ai concursurilor muzicale internaționale „George Enescu” — violonista Nina Beilina 17.30: Prieții lui Do-Re-Mi 17.50: Muzică populară 18.15: Piese de estradă 18.30: Lecția de limba rusă (incepători) 18.40: Cîntă soprana Teodora Lucaclu 19.00: Revista economică radio 19.20: Cîntă Sofia Popa și Florea Ciocă 19.45: Interpreți de muzică ușoară din Galați și Deva 20.15: Recital Ion Bădănoiu (corn) 20.30: Noapte bună, copii 20.40: Muzică ușoară românească 21.15: Tribuna radio 21.25: „Teatre muzicale create în anii puterii populare” — Opera de stat din Timișoara 22.25: Uvertură de Sigismund Toduță; Simfonietta de Paul Constantinescu 22.54: Muzică de dans

Programul II 10.10: Corul de copii al Radioteleviziunii 10.30: Muzică populară 11.00: Dansuri instrumentale 11.15: Cu Geo Bogza pe meleagurile patriei — pagini de reportaj 11.30: Poem pentru vioară și orchestră de Mircea Chiriac — solist Constantin Bobescu; Rapsodie de Mircea Basarab 12.05: Arie din opere 12.30: Melodii populare 13.00: Muzică ușoară interpretată de amatori 13.30: Însemnări de reporter 13.37: Cîntece sovietice în interpretarea ansamblurilor noastre 14.10: Concertul nr. 1 în mi bemol major pentru pian și orchestră de Liszt — solist Valentin Gheorghiu, acompaniat de orchestra Filarmonică cehă, dirijor George Georgescu 14.35: Muzică ușoară 15.00: Arie din opere interpretate de Livia Liseanu, Nicolae Florei, Iulia Bucuiceanu, Cornel Finățeanu, Lella Cîncu, Konya Ladislau 15.30: Orchestre de mandoline 16.10: Cîntă Ilie Bulgaru și Ion Lăceanu 16.30: Final din „Oratoriul Eliberării” de Radu Palădi 16.48: Muzică instrumentală 17.00: Melodii de estradă 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Cîntece și lucrări corale inspirate din viața nouă a satului 18.30: Concert de fanfară 19.04: Simfonia a IV-a „a Păcii” de Alfred Mendelssohn 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Arie și scene din opera „Valea de aur” de Dunăevski 20.20: Interpretul săptămînii — George Georgescu 21.15: Formații participante la cel de-al VII-lea concurs al echipei artistice de amatori de la oraș și sate 21.30: Din schițele scriitorilor noștri contemporani 22.00: Cvartetul în mi bemol major de Marțian Negrea 22.28: Muzică ușoară 23.10: Suita „Nuntă tătărască” de Mihail Jora; Simfonia în Do de Igor Strawinski 0.07: Muzică de dans

Programul III 21.15: Poem concertant pentru violoncel și orchestră de Dumitru Bughici — solist Vladimir Orlov; Simfonia de Ștefan Niculescu 22.08—22.59: Concert de estradă.

(Continuare în pag. 22-23)

Spre casă.

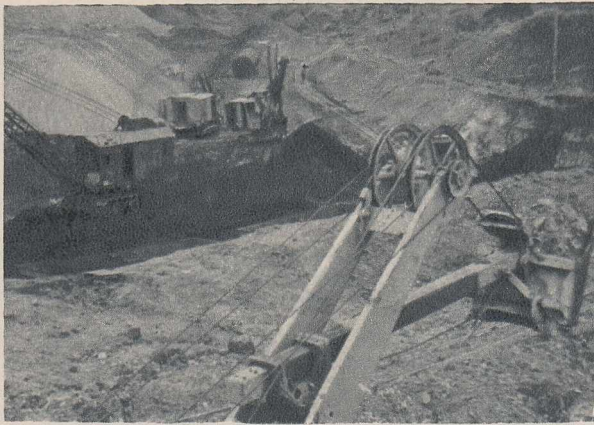
Fotografie de A. MIHAILOPOL

FEMEII

produsele cosmetice preferate le găsiți la
MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

ORIGINEA ZĂCĂMINTELOR NOASTRE CARBONIFERE

Exploatare de cărbuni la suprafață, la Virghiș.

„Care este originea zăcămintelor de cărbune din țara noastră?”

Virgil VILCU
electrician, Lupeni
Sandy ANGHEL
miner, Vulcan

Răspunde prof. **MIRCEA ILIE**, doctor în științe mineralo-geologice, laureat al Premiului de Stat.

Cărbunii de pământ au origine organică și s-au format din substanțe vegetale, prin procese chimice de durată. Structura lemnoasă pe care o mai păstrează unii cărbuni, precum și numeroasele resturi de plante fosilizate ce însoțesc straturile de cărbuni sînt dovezi ale originii vegetale a cărbunilor.

Descompunerea substanței vegetale și transformarea în cărbuni — numită încarbonizare — se face treptat și rezultă dintr-o îmbogățire în carbon făcută sub un înveliș de apă dulce și în prezența unor microbi care își duc viața în lipsa

aerului, de unde și numele de anaerobi. Cu cît acest proces de încarbonizare este mai înaintat, cu atît cărbunelui va fi mai bogat în carbon.

Turba este cel mai tînăr cărbune, se formează și astăzi în locurile mlăștinoase și este alcătuită din tulpini de mușchi, dintre care unele sînt nedescompuse. Se întilnește în regiunea Suceava și în Munții Apuseni.

Lignitul lemnos (xiloid) este un cărbune de culoare brună, cu structură lemnoasă, format din resturi de arbori cu frunze căzătoare, depuse în mlăștini cu scurgere foarte înceată din zonele temperate sau tropicale. Se dezvoltă în țara noastră pe teritorii întinse și reprezintă ponderea cea mai mare din rezervele de cărbuni. Se exploatează în colinele subcarpatice, colinele Oltenei, Banatului și Transilvaniei.

Cărbunele brun are culoarea neagră, este lucios și cu structura vegetală vizibilă numai la microscop.

La prima vedere se poate confunda cu hulla, însă zgîrietura lăsată de cărbunele brun pe o placă de porțelan este brună, pe cînd la hulla este neagră. Cel mai important zăcămint de cărbune brun se află în bazinul Petroșani, unde se cunosc 25 de straturi, dintre care cele mai multe au grosimi cuprinse între 3-60 metri.

Hulla este un cărbune superior, de culoare neagră strălucitoare, arde cu flacără fără fum și are o putere calorică mare. Este o materie primă de bază a industriei chimice, prin distilarea ei rezultînd gaze valoroase și prin cocsificare obținîndu-se cocs de calitate superioară. În țara noastră zăcămintele de hulla sînt răspîndite în Banat, unde datorită acestora precum și prezenței zăcămintelor de fier, s-a putut dezvolta o puternică industrie siderurgică. Hulla de la Anina a fost descoperită cu o sută de ani în urmă de către un păstor. Exploatarea ei a crutat pădurile de distrugerii.

Antracitul este cărbunele cel mai bogat în carbon, are luciu metalic, se aprinde greu, arde încet, cu flacără slabă și nu cocsifică; el se găsește într-un singur zăcămint, la Schela-Gorj.

CONSTRUCTORUL PODULUI DE LA CERNAVODĂ

„Dorim să aflăm cîteva date despre viața și creația inginerului Anghel Saligny”.

Ștefan GLIGOR
Sebiș
Liviu PINTICAN
Reghin

Răspunde prof. ing. **TEOFIL REVICU**, de la Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri a Institutului de construcții București.

În galeria marilor tehnicieni ai generațiilor trecute

ocupă un loc de frunte inginerul Anghel Saligny.

S-a născut în mai 1854 la Șerbănești lângă Focșani (m. 1925). A urmat gimnaziul la Focșani, iar restul liceului și studiile superioare la Potsdam, apoi astronomia la Berlin și ingineria la Charlottenburg, ca elev al profesorilor Schwedler și Franzius, făcîndu-și practica la profesorul Mehtrens din Dresda. Reintors în patrie în 1875 i se încredințează controlul lucrărilor liniei ferate Ploiești-Predeal, concesionate unei antreprize străine.

Era perioada de început a tehnicii românești, cînd se construiau cele dintîi industrii, porturi și căi ferate. Contribuția lui Saligny la rezolvările problemelor tehnice ridicate de proiectarea și executarea acestor construcții a fost de la început deosebit de importantă. Printre altele el a fost unul din inițiatorii executării liniilor de cale ferată prin forțe proprii, militînd pentru anularea contractelor cu întreprinderile străine care executau lucrări nesatisfăcătoare, cu trasee lungi, cu multe curbe și puține lucrări de artă, cu poduri ce erau luate de ape la primele viituri etc. și bineînțeles cu prețuri de jaf.

Saligny a executat primele poduri metalice pe liniile construite de inginerii

romîni (podul peste Pranova la Cîmpina, poduri peste Trotuș, peste Siret, Jiu și numeroase riuri ale țării noastre) culminînd cu marea lucrare a podului peste Dunăre. Această construcție, care-i poartă numele, este apreciată și astăzi — după aproape 70 de ani de exploatare — ca o rezolvare tehnică deosebit de valoroasă.

Saligny a participat la rezolvarea tuturor marilor probleme tehnice ale epocii sale: el a condus proiectarea și execuția portului Constanța, a marilor docuri de la Constanța, Galați și Brăila; el a fost printre primii care au folosit betonul armat și prefabricatele; a fost inițiatorul și mulți ani președintele al Societății politehnice și unul dintre cei mai asidui luptători pentru înființarea primei școli tehnice din țara noastră, Școala națională de poduri și șosele. Această școală a dat țării numeroase generații de ingineri care au făcut cinste tehnicii românești și memoriei profesorilor lor.

ÎNTRAJUTORARE

Am citit cu satisfacție reportajul „Ioan Borșa și brigada sa” din Flacăra nr. 28/1963, în care se vorbește despre ajutorul pe care și-l acordă membrii unui colectiv de muncă de la uzina „23 August” pentru a se ridica profesional la nivelul celor mai buni. Reportajul mi-a amintit de unele lucruri petrecute, în anul școlar recent încheiat, în clasa mea, cl. IX B a Școlii medii din Bujoru. Printre colegii mei se aflau unii cu o situație mai grea la învățătură. Utemiștii din clasă au hotărît să se întreprindă o acțiune de sprijinire a elevilor rămași în urmă. Drept urmare, elevii fruntași i-au meditat pe cei care întâmpinau dificultăți în însușirea unor ma-

PROGRAMUL DE RADIO

MĂRTI 20 AUGUST Programul I
5.07: Jocuri populare 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Muzică de estradă 6.07: Cîntece 6.20: Gimnastică 6.35: Piese instrumentale 6.45: Muzică ușoară 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Gastrita 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică distractivă 8.30: Muzică din opere 9.00: Schiță oltenescă de Constantin Nottara; fragmente din baletul „Călărețul de aramă” de Glier 9.26: Muzică populară 10.00: Suita pentru violoncel și pian în cinci părți „Imagini ardelenice” de Wilhelm Berger; Nocturna și Tarantella opus 28 de Szymanovski 10.28: Muzică ușoară 11.05: Muzică instrumentală 11.20: Arie din opere românești 11.45: Radio prichindel 12.00: Poemul simfonic „Marea Neagră” de Alexandru Pașcanu 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: „Frumoasă ne este tinerețea” — montaj de cîntece și versuri 13.10: Din cîntecele și dansurile popoarelor 14.00: Concert de primăvară 14.35: Cîntece de dragoste și jocuri populare 15.00: Muzică din opere 15.30: Muzică ușoară din țări socialiste 16.00: Muzică de Tiberiu Brediceanu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: În ajutorul corurilor de amatori (reluare) 17.10: Orchestra de muzică populară „Doina Oltenei” a Filarmonicii de stat din Craiova 17.30: Radio-racheta pionierilor 17.55: Duete din opere românești 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru fruntași în producție 19.00: Limba noastră—vorbește acad. prof. Al. Graur 19.10: Sonata în mi minor de Veracini 19.30: Scriori din țară 19.45: Orchestra de estradă a Radio-televiziunii 20.15: Muzică populară dobrogeană 20.30: Noapte bună, copii 20.40: Pagini alese din muzica ușoară românească 21.15: „Cine știe, câștigă!” (reluare) 22.25: Muzică de dans 23.10: Simfonia a IV-a de Dmitri Kabalevski.
Programul II 10.10: Muzică ușoară 10.30: Capriciu pentru orchestră de

Dumitru Capoianu; Simfioneta de Janacek 11.00: Ansambluri artistice școlare 11.15: „Cu toate visele în zbor” — versuri din creația poezilor noștri tineri 11.35: Sonata de Stan Golestan; suita „Din lumea copiilor” de Myriam Marbé 12.05: Selecțiuni din operele 12.30: Cîntece și jocuri populare 13.02: Concertul nr. 2 opus 7 în si minor de Paganini — solist Yehudi Menuhin 13.30: Din opera scriitorului Nagy Istvan 13.45: Cîntece de pace și prietenie 14.10: „De la fluier la marile ansambluri” 14.35: Piese de estradă 15.00: Orchestre de mandoline 15.30: Suita nr. 2 de opt cîntece și dansuri de Ludovic Feldman; Trei dansuri de Theodor Rogalski 16.10: Muzică instrumentală 16.30: Fragmente din opera „Mireille” de Gounod 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia I de Tiberiu Olah 18.36: Muzică din filme 18.45: Emisiune culturală 19.00: Soliști și formații artistice de amatori 19.30: Lecția de limba franceză (avansată) 19.40: Opere din repertoriul clasic în interpretarea solistilor noștri 20.15: Emisiune literară 20.35: Din creația de cîntece a compozitorilor noștri 21.15: Cîntă Ion Luican și Iosif Mihuț 21.45: Emisiune literară: „Mihail Sadoveanu despre epoca noastră” 22.00: Selecțiuni din operele „Casa cu trei fete” de Schubert-Berthé și „Giselle” de Natschinski 22.30: Suita opus 28 pentru vioară și pian „Impresii din copilărie” de George Enescu — interpretează Ștefan Gheorghiu și Valentin Gheorghiu 23.10: Muzică de dans 0.07: Concert simfonic: Fantezia de Vaughan Williams pe o temă de Tallis; Tocata pentru pian și orchestră de Respighi — solistă Silvia Șerbescu.

Programul III 21.15: Lucrări muzicale inspirate din lupta Partidului: opera „Eata cu garoafe” de George Dumitrescu — montaj muzical-literar 22.40—22.59: Piese de estradă.

MIERCURI 21 AUGUST Programul I
5.07: Muzică de estradă 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Marsuri sportive 7.10: Mici piese simfonice 7.30: Sfatul medicului — Vitamina PP 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică de estradă 8.30: Melodii populare 9.00: Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „Banatul” din Timișoara 9.30: Muzică din opere 10.00: Teatrul la microfon — „Dacă vei fi întrebă” de Dorel Dorian 11.49: Piese instrumentale 12.00: Muzică populară din diferite regiuni ale țării 12.30: Scene din opera „Tînăra gardă” de Meituz 13.10: Formații românești de muzică ușoară 14.00: Concert de primăvară 14.40: Uvertura la operele 15.00: Muzică de estradă 15.37: Concertul în si bemol major pentru violoncel și orchestră de Boccherini 16.00: În ajutorul corurilor de amatori (reluare) 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Dansuri instrumentale 17.10: Orchestra de muzică populară „Cîndrelul” a Filarmonicii de stat din Sibiu 17.30: Prietenia noastră cartea 18.00: Melodii... melodii... — muzică ușoară românească (reluare) 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntă Elena Dima-Torolman și Ion Stoian 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 20.15: Noi cîntece despre Republică 20.30: Noapte bună, copii 20.40: Muzică ușoară 21.00: Recital Emil Ghileș 21.15: Jurnalul satelor 21.40: „Țara noastră-i ca o floare” — program de cîntece și jocuri populare 22.25: Preambul, intermezzo și marș de Zeno Vancea; Simfonia primăverii de Marțian Negrea 23.14: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Muzică populară 10.28: Simfonia a III-a în la minor „Scotiana” de Mendelssohn-Bartholdy 11.08: Cîntece create în anii pterii populare 11.23: Concert de estradă 12.05: Arie din operele 12.30: „Cîntare României socialiste” — pagini din poezia contemporană închinată patriei și partidului 12.45: Uvertura „Sărbătoare într-o gospodărie agricolă colectivă” de Nicolae Buiuciu; „Țara de piatră”, suită simfonică în șapte tablouri de Carmen Petra-Basacopol 13.30:

Insemnări de reporter 13.40: Soliști și formații de muzică ușoară care ne vizitat țara 14.10: Poemul patriei Laurentiu Profeta 14.35: Cîntece patriotice 15.00: Pagini orchestrale d opere 15.30: Muzică populară 16.1 Sonata pentru flaut și pian de Sigismund Todută 16.30: Melodii distractive 17.0 Soliști romîni laureați ai festivalurilor de tineret 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame muzică 18.05: Concertul nr. 2 de minor pentru pian și orchestră de Rahmaninov — solist compozitor 18.45: Ce știm despre cărți (XI) 19.00: Muzică ușoară românească 19.3 Lecția de limba rusă (avansată) 19.4 Sonata în la major de Mozart — vioară Ion Voicu 19.57: Melodii populare din Moldova 20.15: Școala și via 20.35: Interpretări de operă 21.15: Orchestra populară a casei raionale cultură din Slobozia, regiunea București 21.30: Pe teme internaționale 21.40: Interpretări de muzică ușoară (reluare) 22.20: Muzică din opere „Paganini” de Lehar 23.10: Simfon a XIII-a în fa major de Dimitrie Cucl 23.46: Concert de noapte.

Programul III 21.15 — 22.59: Sea de operă — fragmente din opera „Fidelio” de Beethoven.

JOI 22 AUGUST Programul I
5.07: Jocuri populare 5.20: Emisiune pentru sate 5.30: Fanfară 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece revoluționare 6.45: Dansuri de estradă 7.10: Melodii populare 7.30: Sfat medicului — Ceaiul din plante medicinale 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică instrumentală 8.30: Muzică ușoară 9.6 Vreau să știu 9.25: Uvertura „23 August” de Adalbert Winkler; poem vocal-simfonic „Patria mea” de Do Popovici — solist Nicolae Gaft 9.46: Piese de estradă 10.00: Muzică de operă 10.30: Din muzica popoarelor 11.05: Fantezia românească pe ter populară „De-aș fi iubit o ginga floare” de Iacob Muresianu; Soneti pentru vioară și pian de Max Eliscovici 11.29: Muzică de estradă 12.00: „Clectiva noastră dragă” — program cîntece și jocuri 12.30: Muzică ușoară 13.10: Soliști și formații românești

erii, ba chiar au trecut la pregătirea în comun a lecțiilor. Rezultatul a fost cel așteptat, mai mulți elevi cu note proaste îndreptându-și mediile. Astfel, colectivul clasei noastre s-a întărit. Încă o dată ne-am convins cât de bine este să nuncim solidari și să ne ajutăm unul pe altul.

Neculai HAGIU
elev, com. Bujoru
reg. Galați

UN MONUMENT STRANIU!

Vă trimit alăturat o fotografie a unui monument plasat în mijlocul unei străzi.

Încă unul a cărui dezvelire oficială se pare că n-a avut loc pînă în momentul fotografierii. Curiosul „monument” nu se află peste țări și țări, ci undeva pe noi și anume la Sulina, pe str. Octombrie Roșu. Faptul că este plasat exact în mijlocul străzii nu denotă referința pentru simetrie gospodărilor urbei situate în vărsarea Dunării în mare, lipsa lor de spirit gospodăresc. După cum ne înfor-

mează localnicii, e vorba de o piesă necesară uzinei electrice a orașului, care a fost debarcată de pe un vas astă-primăvară și ținută pînă în acest punct, unde s-a împotmolit.

După scurgerea unui trimestru, originalul monument se afla în același punct, „înfrumusețînd” peisajul și blocînd circulația. Oricine îl vede se întreabă: oare uzina electrică nu mai are trebuință de piesa aceasta, adusă cu multe cheltuieli dintr-un oraș îndepărtat? Dacă este așa — de ce nu e trimisă în altă parte, unde poate ar fi de folos?

V. VIȘAN
Brăila

CERCUL FOTO DIN UZINA NOASTRĂ

A luat ființă acum 4 ani, din inițiativa clubului întreprinderii noastre, printr-un curs de inițiere la care au participat 30 de fotografi. S-au creat și condițiile materiale necesare: două camere-laborator, două aparate fotografice, un aparat de mărit etc. În prezent cercul nostru publică fotografiile în ziarul de uzină, în presa regională și centrală, lucrează fotografiile

Se elaborează o nouă țarță. (Iosif Mersei, membru al cercului foto)

necesare panourilor din uzină și din oraș, execută documentații cerute de conducerea uzinei, întocmește albume cu diferite teme, fixează pe peliculă cele mai de seamă evenimente din viața uzinei, organizează excursii care se soldează cu expoziții foto. Recent cercul nostru a participat cu numeroase lucrări la expoziția fotoamatorilor din regiunea Cluj.

Nădăjduim că din paginile „Flacărilor” vom putea cunoaște și experiența altor cercuri foto.

Gheorghe BONA
uzinele „Industria Sîrmei”
Cîmpia Turzii

PE SCURT

Nic. S. Potoroacă, Asdu, reg. Bacău. Comitetul executiv al Sfatului popular raional Moinești, cărui i-am transmis sesizarea dv. despre insuficienta aprovizionare cu ape minerale, ne informează că în repartiția apelor minerale în unitățile comerciale din raion se va ține seama de cele arătate de dv.

Dr. S.M., Focșani. Deoarece lucrarea depășește competența revistei noastre — tratînd o problemă de specialitate — vă recomandăm să vă adresați unei publicații științifice.

Romulus Cernea, București. Pentru a vă atinge scopul urmărit, vă recomandăm să practicați ciclismul, marșul, ascensiunile, înotul și în general gimnastica picioarelor.

Vasile Chirea, Fetești. În urma sesizării dv., pe care am transmis-o factorilor în drept, Sfatul popular al raionului Fetești ne-a răspuns că s-au luat măsuri pentru ca toate unitățile sanitare din raion să asigure cu mai mult simț de răspundere asistența de ur-

gentă la circumscripțiile sanitare și la spitale.

Am dori să ne mai scrieți, arătîndu-ne dacă măsurile luate și-au atins scopul.

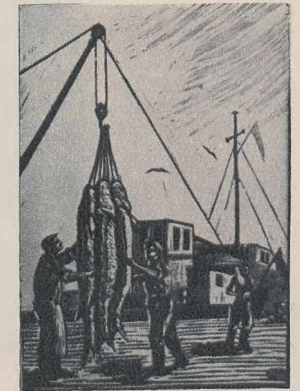
CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: **Constantin Gheorghiu, Tulcea, str. Babadag nr. 147:** ilustrate, literatură, muzică ușoară; **Vasile Pană, turnător la I.I.S. „11 Iunie”, Călărași, reg. București:** ilustrate; **Nelu Grulei, mecanic, Onești, cv. III, bloc C2, ap. 3, rn. Tg. Ocna:** ilustrate, filatelie, cosmonautică, cibernetică; **Felicita Gordan, elevă, Turda, str. Pușkin nr. 29:** ilustrate; **Elena Bănescu, elevă, Timișoara II, str. Cirlova nr. 30:** ilustrate; **Camelia Teodorescu, elevă, Brăila, cal. Rahovei nr. 397:** ilustrate, literatură, muzică, teatru, cinema; **Cornelia Lazăr, elevă, Lonea, str. Stahanov nr. 1, rn. Petroșani:** ilustrate; **Aurelia Boacăra, elevă, Pitești, bd. R.P.R. nr. 10 A:** ilustrate; **Febronia Costache, bibliotecară, com. Ponor, rn. Aiud:** ilustrate, artă; **Dana Dolghie și Eliza Boacăra, eleve, Buzău, str. Vasilescu-Vasia nr. 2:** ilustrate, literatură, sport; **Gigi Niculescu, miner, Vulcan, reg. Hunedoara, căsuța poștală nr. 21:** ilustrate, literatură; **Doina Sporea, elevă, Brașov, bd. Lenin nr. 22:** ilustrate, sport, literatură, filatelie; **Georgeta Popescu, elevă, Brașov, str. 7 Noiembrie nr. 20:** ilustrate, muzică, literatură; **Elena Moldoveanu, învățătoare, com. Perișani, of. Cîineni, rn. R. Vilcea:** ilustrate, literatură, cinema; **Ioan Domuța, student, Cluj, str. Budai Nagy Antal nr. 23:** ilustrate pe teme de arhitectură.

DE LA CORESPONDENȚI

Nici basculanta mea nu-l de lepadat... (Ion Ispas, Brașov)

Descărcarea sturionilor în port — gravură. (Maxim Gherasim, muncitor, Tulcea)

muzică populară care au concertat peste țare 14.00: Valsuri din opere 14.30: Jodii distractive 15.00: Oratoriul „Înteaia Eliberării” de Ovidiu Varga — versuri de Victor Tulbure 15.37: Muzică populară 16.00: Mari interpreți muzicii instrumentale: George Enescu — Arthur Rubinstein, Gaspar Cassado 15: Vorbește Moscova! 16.45: Pre-rări corale 17.10: Pagini de mare popularitate din opere 17.45: „Pe drumul realismului socialist” — emisiune rară 18.00: Muzică ușoară românească 18.30: „Pășind în anul 20” — radiointaj 18.50: Cîntece și jocuri populare 19: „Dezvoltarea culturii muzicale în țestii în anii puterii populare” — intaj muzical 20.15: Concert din opere — Argehezi 21.00: Muzică de dans 25: Simfonia I în mi bemol major — George Enescu 22.58: Muzică de s.

Programul II 10.10: „Prietenie, steag iță” — program de cîntece 10.30: ită din opere 11.00: Muzică nră 11.15: Scriitorii străini despre noastră 11.30: Simfonia nr. 41 în major „Jupiter” de Mozart 12.05: ete din opere 12.31: Muzică populară românească și a minorităților naționale 12.56: Muzică de cameră 13.30: ități editoriale 13.40: Cîntă Dorina ghiți și Gică Petrescu 14.10: Mupopulară 14.35: Muzică instrumentale 15.00: Pagini din opere 15.30: ită ușoară românească 16.10: Cîmpionierestii 16.30: Concertul nr. 1 lo major pentru pian și orchestră Beethoven — solist Dan Grigore 7: Soliști și formații participante el de-al VII-lea concurs pe țară al pelor artistice de amatori de la e și sate 17.30: Însemnări de repor- 17.40: Muzică ușoară românească 5: Muzică instrumentală 18.30: ită ușoară 19.00: Tineretea ne e 19.30: Muzică din opere 20.00: sori din țară 20.10: Tineri inter- de muzică populară 20.30: „Partidul, uză spre noi victorii” — montaj Intece și versuri 20.50: Jocuri popu- 21.15: Poemul simfonic „Cîntarea imiei” de Matei Socor 21.45: Părinții opii 22.00: Muzică de dans 23.10:

Muzică populară 23.50: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Teatru la microfon — „Ferestre deschise” de Paul Everac 22.32—22.59: Muzică de estradă.

VINERI 23 AUGUST Programul I 5.00: „August 23” — program de cîntece, marșuri și jocuri populare 6.10: Muzică ușoară 6.30: Cîntec și joc 7.00: Muzică 7.15: „Republică, patrie înfloritoare” — program de cîntece și jocuri 8.00: TRANSMISIUNE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST 13.30: Muzică populară 14.10: Muzică ușoară românească 14.40: Orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii 15.18: Concertul în re major pentru vioară și orchestră de Constantin Bobescu — solist compozitorul 15.51: Cîntă Ansamblul Armatei, dirijat de colonelul Dinu Stelian 16.25: Lucrări simfonice de compozitori români 17.00: Sărbătorirea zilei de 23 August în țară 17.15: Din folclorul muzical al popoarelor 17.45: Muzică ușoară românească 18.00: Dansuri din opere 18.30: Muzică populară interpretată de amatori 19.00: Pagini literare recent aparute 19.35: Muzică ușoară 20.00: Arii din opere în interpretarea soliștilor noștri 20.30: „La marea sărbătoare” — montaj literar-muzical 21.00: Muzică de dans 22.10: Concert pentru orchestră de coarde de Ion Dumitrescu; Concert în re minor pentru vioară și orchestră de Aram Hacıaturian — solist David Oistrach acompaniat de orchestra Philharmonia din Londra, dirijor compozitorul 23.15: Muzică de dans.

Programul II 14.00: Rapsodia I în la major de George Enescu 14.13: Cîntece 14.40: Concert de estradă 15.15: Vorbește Moscova! 15.45: Cîntece și jocuri populare 16.00: Sărbătorirea zilei de 23 August în țară 16.15: Muzică din opere 16.45: „Înalță-te, liberă țară” — program de cîntece 17.00: Concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu — solist Valentin Gheorghiu 17.27: Muzică din opere 18.00: „Cîntec mîndru-n țară auzi” — program de cîntece din folclorul nou și jocuri

18.30: „Copilărie fericită” 19.00: Muzică ușoară românească 19.25: Arii din opere interpretate de Zenaida Pally, Petre Ștefănescu-Goangă și Nicolae Herlea 20.05: Muzică de dans 21.00: „Cîntec, joc și voce bună” — program de melodii populare 21.30: Interpreți români de muzică instrumentală 22.03: Muzică de dans 23.10: Rapsodia I de Marțian Negrea; Simfonia în do major de Mihail Jora 23.52: Muzică de dans.

Programul III 19.05: Muzică de dans 19.35: Cîntece și jocuri populare 19.50: „Interpretul săptămîinii” — George Georgescu 20.30: Versuri închinăte zilei de 23 August 20.40: Mari interpreți de operă 21.00: Muzică de dans 22.10—22.59: Din folclorul nostru muzical.

SĂMBĂTĂ 24 AUGUST Programul I 6.00: Muzică populară 6.35: Muzică ușoară 7.10: Cîntece patriotice 7.30: Melodii populare 8.06: Concert de dimineață 8.40: Frunusele patriei în creația românească de muzică ușoară 9.00: Emisiune pentru copii 9.25: Program muzical dedicat frunșilor de pe ogoare 10.00: Pagini alese din muzica de operă 10.40: Potpuriuri 11.00: Din cele mai cunoscute melodii populare 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Concert simfonic popular 12.40: Tineri interpreți de muzică ușoară 13.10: Cîntece și jocuri populare 14.00: Concert de prînz 14.40: Muzică instrumentală 15.00: În săli și pe stadioane 15.10: Întîlnire cu opera 16.40: Concertul în la major pentru pian și orchestră de Mozart — solistă Maria Fotino 16.15: Festival literar — versuri în lectura autorilor 16.30: „La horă-n sat” — muzică populară 16.54: Formații românești de muzică ușoară 17.30: Interpreți de operă: Maria Callas, Galina Visnevskaia, Joan Sutherland, Jussi Björling, Dietrich Fischer-Dieskau, Nicolae Herlea 18.00: Melodii nemuritoare 18.30: Oameni ai zilelor noastre 18.40: Cîntă corul Radioteleviziunii 19.00: În pas cu știința 19.20: Din muzica popoarelor 20.05: Muzică de dans 21.15: „Cîntăreți ai păcii” — emisiune de versuri din lirica universală 21.30: Romante 22.15: Muzică de dans.

Programul II 7.00: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 7.35: Mu-

zică distractivă 8.10: Fanfara reprezentativă a Armatei 8.30: Arii și duete din opere 9.00: Muzică populară sovietică 9.30: Suita „Petrecere populară” de Sabin Drăgoi 10.00: Soliști de muzică ușoară 10.30: Oaspeți străini despre țara noastră 10.40: Dansuri din opere 11.00: Concert de estradă 11.40: Corul de copii al Radioteleviziunii 12.00: Povestire pentru copii 12.10: Melodii populare 12.40: Simfonia nr. 104 în re major de Haydn 13.10: Căntonete interpretate de Nicolae Herlea 13.35: Muzică instrumentală 14.10: Interpreți de muzică populară 14.30: Pagini orchestrale din opere 15.00: Valsuri 15.30: Emisiune culturală 15.45: Prelucrări corale 16.00: Orchestre de mandoline 16.23: Divertisment pentru orchestră de Filip Lazăr; Simfonia a IV-a în re minor de Schumann 17.00: Tinerii la marea sărbătoare 17.30: Muzică ușoară 18.00: „Pășind în anul 20” — radiomontaj (reluare) 18.20: Soliști și formații de amatori participante la cel de-al VII-lea concurs artistic pe țară 19.00: Muzică de dans 20.05: Recital Ion Dacian 20.30: Din comora folclorului nostru 21.05: Concertul nr. 2 în sol minor pentru vioară și orchestră de Serghei Prokofiev — solist Ion Voicu 21.31: Muzică de dans 22.15: Melodii populare 22.34: Cvartetul nr. 2 în fa major de Tudor Ciortea 23.10: Pagini alese din opere și opere 23.50: Muzică de dans.

Programul III 19.05: Cvartetul de coarde în sol minor de Nicolae Băcilui 19.33: Muzică populară 20.05: Muzică instrumentală 20.30: „Lucafărul” — din creația lui Mihail Eminescu 20.45: Opera „Farmecul unui vals” de Oskar Strauss — montaj muzical-literar 21.40: Muzică de estradă 22.10—22.59: Concert simfonic.

În pagina 4: PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

Țiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”
Macheta: Ion Vulpescu

ÎN CURÎND PE ECRAN

OAMENI DE AFACERI

O producție a studiului „MOSFILM”

Scenariul și regia : L. GAIDA
Imaginea : K. BROVI
Muzica : G. FERTIC

ÎN ROLURILE PRINCIPALE

R. Pliatt, I. Nikulin, G. Vișin, A. Smirnov, V. Paulus, A. Șvorin, A. Gromov, S. Tihonov

O producție a studiului „MOSFILM”

Scenariul : ROZA BUDANȚEVA
Regia : ISKRA BABICI
Imaginea : A. EGHINA, S. KULIȘ
Muzica : N. SIDELNIKOV

ÎN ROLURILE PRINCIPALE

G. Iațkina, V. Zubkov, E. Suțov, V. Kuznețova, N. Nikonova, R. Iakovleva, O. Markina.

EVARSAREA

